

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Viimsi JazzPopFest tuleb taas!

Juba 12. aastat rõõmustab festival oma publikut põnevate kavadega. Sel aastal annab teiste seas kontserdi ka Estonian Voices. Festival pakub head muusikat ja mõnusat seltskonda. **Loe lk 10**

Lugemisrõõmu sügisõhtutesse

Sügis on käes ja üks võimalus pimedate õhtute sisustamiseks on raamatute lugemine. Lugemis-soovitusi annab Reet Kukk. **Loe lk 13**

Valla peaarhitekt Endrik Mänd:

"Teatud idealism on minus veel säilinud, ma usun paremasse tulevikku ja tahan selle loomisse kaasa aidata." Milline võiks olla Viimsi tulevik? **Loe lk 6–7**

Vanavanemate päeval said tunnustuse 17 tublit ja hakkajat vanavanemat. Loe lk 17 >>>>>

Ettevõtlusnädal
2022

VIIMSI VALD

3.–7.10 TANDEM ETTEVÕTLUSES

VIIMSI ETTEVÕTLUSPÄEV

5. oktoobril kell 15–19

VIIMSI ARTIUMIS

14.45 kogunemine

15.00 tere tulemast!

15.15 **KAIMAR KARU**, ettevõtja ja endine väliskaubandus- ning infotehnoloogiaminister - muudatustega toime tulemine, julgus eksperimenteerida ja innovatsioon igapäevatoos

16.00 **KRISTEL KRUUSTÜK**, iduettevõtja ja Testlio kaasasutaja – teekond pere kõrvalt eduka ettevõtte loomiseni ja esimese miljonini

16.40 paus

17.00 paneel Viimsi ettevõtjatega - modereerib Google'i disainisprindi agentuuri Futurist asutaja **ANDRES KOSTIV**

Põline viimsilane **GELLY SCHMIDT** on ettevõtjana pühendunud sellele, et meie peredel ja lastel oleks hea võimalus Viimsis kohapeal saada igapäevaeluks vajalikke olulisi teenused. Ta on asutanud Väikese Hipi lastehoiu, lisaks on ta peoruumide rendi ja ürituskorraldusega tegelev Võluvabriku perenaine.

JAANIKA LAUK on Viimsisse toonud lisa olulistel tervist puudutavatel teemadel. Ta on Viimsi Hambakliiniku asutajaliige ja veab kogu perele mõeldud tervislike toodete ettevõtmist Olenterve.ee. Ta on pea 15 aastat Viimsis elanud, kolme lapse ema ja aktiivselt kogukonnaga seotud teemadel kaasamõtlev.

ANDRO KULLERKUPP on Viimsis tegutseva idufirma Rohefarm kaasasutaja. Rohefarm on väikefarm, kus kasvatatakse aeropoonilisel taimekasvatuse meetodil kohalikku supertoitu: taimevõrseid. Lisaks pikaajalisele ettevõtluskogemusele on Andro aastate jooksul nõustanud sadade ettevõtete juhte, parimate strateegiate leidmisel ja organisatsioonide arenduses.

18.00 vabas õhkkonnas suhtlemine ja kogemuste vahetamine

Kohad on piiratud, **TASUTA** pilet lunasta Fientast viimsi.ee/ettevotluspaev

HEAK
Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus

JUHTKIRI

Parim kaasasündinud kingitus lapsele on vanaema ja vanaisa

Septembrikuu teisel pühapäeval tähistasime vana-vanemate päeva. Sel aastal oli see päev minu jaoks teistmoodi, sest juba pool aastat olen ma vanaema staatuses.

Elukorraldus on aastakümnetega muutunud ja nii ka vanavanemad. Minu vanaema oli pensionil, elas maal, toimetas laudas, kodus sokke ja pidas videvikku. Sõbrannadega kohtus piimapukil ja raadiost kuulas Artur Rinnet. Mina elan korteris, töötan arvutis, surfan sotsiaal-meedias, kohtun sõbrannadega vinoteegis ja fännan Dennis Lloyd'i. Kaasaegsed vanavanemad käivad tööl ja on tihti ka aktiivsed kogukonna liikmed. Naudiivad kuldset elusügist, reisivad maailmas ringi ja teevad kõiki neid asju, mida seni polnud laste ja muude kohustuste kõrvalt teha saanud. Kaasaegsete vanavanemate suurimaks väljakutseks saab ehk pidada töö ja eraelu klapitamist. Kuigi progress on muutnud vanavanemaid, ei ole ometigi muutunud roll, mida vanavanemad täidavad.

Noored vanemad õpivad läbi katsetuste ja eksimuste, läbi edasimineku ja tagasilöökid, kasvades iga järgmise lapsega justkui paremateks vanemateks. Aga kas samamoodi käib ka vanavanemateks kasvamine? Tajun olulist vahet lapsevanemaks ja vanavanemaks olemises. On suur rõõm olla osaline noore pere tegemistes, kuid nüüd juba sootuks uues vaates. Lapse sünniga saavad kõik pereliik-

med uued rollid ja ülesanded. Mehest ja naisest saavad isa ja ema, nende vanematest vanaisad-vanemad. Isegi, kui juba ollakse vanavanemad, siis iga lapsega kaasneb uus ja ainulaadne kogemus.

Kõige väärtuslikum, mida vanavanemad oma lastele ja lastele anda saavad, on aeg ja mälestused.

Vanavanemana tuleb leppida tõsiasjaga, et ei olda lapsevanem, vaid vanavanem lapse elus. Vanavanema roll on veeta aega oma lapselapsega, vajadusel nõustada ja aidata nende vanemaid ning olla pereliikmete jaoks olemas. Vana-emasid ja -isasid kujutatakse rahulike, sõbralike, suunavate ja toetavate. Vanemlikest argimuredest vabana ja elukogenuna ongi ehk rohkem kannatlikust kuulata, arutada, mõista. See roll ei ole aja jooksul muutunud ja usun, et ei muutu.

Vanavanem on lapsevanematele pehmeks ja tuge pakuvaks käepikenduseks lapse elutee kujundamisel. Tihti olen kuulnud, et ennast rangeteks lapsevanemateks pidanud on vanavanemadena omalegi üllatuseks muutunud hellitavateks "pehmodeks". Vanemluse toetajatena pakuvad vanavanemad elutervet nõuannet ning kogemust, mida populaarsetest perefoorumitest ja sõbrannadelt ei ole võimalik saada.

Looma- ja linnuriigis ei ole vanavanemlus väga kombeks, seega on vanavanema seisus inimeseksolemise üks eeliseid. Kõige väärtuslikum, mida vanavanemad oma lastele ja lastelastele anda saavad, on aeg ja mälestused. Me kõik loome täna homseid mälestusi, kuid vanavanemad on ka sild minevikku – oma vanemate ja vanavanemate lugude lätetele. Vanavanemad tulevad maailmast, mis oli enne, kui meie emad-isad ja me ise olemaski olime. Täna need noored vanavanemad peavad aga olema valmis, et varem või hiljem tahab lapselaps kooli kodulootunni teada ajast, mil "sina olid noor".

Mis tunne on olla vanaema? Uhke tunne on mõelda, et minu enda laps hoiab süles oma väikest last. Ja olen valmis kõigeks selleks, mida vanavanemad ikka teevad: jutustama lugusid, raamatulugusid, ja isast, kui ta veel noor oli ja kui ma ise veel noor olin. Laulma vanu laule, joonistama maju, koeri, kasse ja volti-ma paberlennukit. Taguma plekktrummi ja pardi moodi prääksu-ma. Õmblema kinni haavatud Sipsiku käe. Puhuma nätsumulle ja teadma kõike iga mutuka ja putuka kohta. Omama põhjatut käekotti ja valmistama parimaid sõrnikuid. Olema tark, hea, soe ja pehme.

Toredat kooskasvamist ja ilusaid mälestusi vanavanematele, lastele ja lastelastele!

Katrin Markii
abivallavanem

Netikelmid on kavalad ja järjepidevad

PETTUS Olen naine, 30+, ülikooli diplomiga, kuid ikkagi jäi vaid üks samm puudu, et oleksin netikelmide ohvriks langenud. Kuidas see kõik siis juhtus?

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Kui internetis või telefoni teel tehtavad petuskeemid laiemalt levima hakkasid ning neist ka meedias räägiti, võtsin tihti teadlikult teema oma emaga jutuks. Kuna tean, et tal on raske keelduda telefoni teel müüdavatest raamatutest, vitamiinidest, ilutoodetest või muust, siis eeldasin, et ta võib üsna lihtsasti sattuda ka kurikaelade küüsi ning paha aimamata anda neile välja oma pangakonto numbrid ja paroolid või vajadusel lausa kanda kellelegi raha üle. Mõtlesin, et emaga rääkides ja talle petuskeeme seletades ja tutvustades hoian teda ohvriks langemise eest. Mitte hetkekski ei ole ma mõelnud, et ohver võiksin olla hoopis mina ise.

Olen alati pidanud õigeks, et ohvriks langedes tuleb sellest kindlasti teavitada politseid ning ka oma lähedasi. Mõistatavalt võib tekkida häbitunne ja esmane reaktsioon, et ise olin rumal ja teistel pole vaja sellest teada. Kuid mida häälekamad me oleme ning kelmi skeeme üksteisele lahti seletame, seda tõenäolisem on, et keegi, kes sellest kuuleb, tunneb kelmi ära ega lange tema küüsi. Olgu öelnud, et minu peal katsetatud skeemist ma varem kuulnud ei olnud.

Rööprähklemine kasuks ei tule

Küllap on palju oma riideid või muid esemeid läbi sotsiaalmeedia müünud. Ka mina olen kasutanud nii osta.ee keskkonda kui ka Facebooki Marketplace'i. Ka nüüd, ühel esmaspäeva õhtul, panin müüki ühe laua. Teispäeva lõuna paiku kirjutas keegi mulle Facebooki vestlusesse (*chati*): "Tere! Kas see on veel saadaval?" Olin ise parasjagu tööl, päev oli kiire, kuid samal ajal oli hea meel, et sel korral müüdava eseme vastu juba nii kiiresti huvi tunti. Seega ei hakanud ma pikalt süvenema, kes kirjutab, vaid vastasin, et ese on alles.

Praktiliselt kohe tuli ka vastus: "Tahaksin homme tulla, kuid olen praegu tööga hõivatud, saadan GLS-kulleri teie koju, et anda teile sularaha ja võtta ese vastu."

Mul küll puudub kogemus, kus keegi oleks varem müüdavale kaubale kulleri järgi saatnud, kuid nagu juba mainisin – päev oli kiire ja rõõm laua müümise pärast suur. Seepärast vastasin: "Olgu. Aga siis millalgi õhtul."

Enne igat tehingut võta aega ja süvene. Foto: erakogu

Kelm vastas: "Ütle mulle, millal sa homme millisel ajal saadaval oled?"

See lause tundus mulle veidi kahtlane. Esiteks hakkas ta mind sinatama, teiseks oli lause kummaliselt kirjutatud. Kuid endiselt ei pööranud ma vastusele suurt tähelepanu ja vastasin, et mulle sobib kell kaheksa.

Tema vastu: "Nii et ma selgitan, et GLS Expressi agent tuleb teie koju ja annab teile ümbriku, kus on teie raha, ja pärast kontrollimist, et teie raha on seal, annate talle eseme minu koju saata."

Mitte hetkekski ei ole ma mõelnud, et ohver võiksin olla hoopis mina ise.

Et tehing toimuks, vajas ta ka minu andmeid: nimi, aadress, postiindeks, toote hind, telefoninumber ja e-posti aadress. Ja mida tegin mina? Muidugi andsin ma talle kogu info, mis ta küsis. Miks? Sest ta tundus mulle tüütu, aga samas soovisin asjaga ühele poole saada. Mul ei tekkinud ikka veel kahtlust, et midagi on mäda. Uskumatu, eks?

Kui ma olin kõik "vajaliku" info edastanud, kirjutas ta: "Olen saanud teie andmed, nii et palun jääge liinile, et saada kinnituskiri GLS Expressilt? Võtan ühendust GLS Express Service'iga, et anda neile see teave saadetise saatmiseks."

Napp pääsemine

Ja nüüd lõpuks hakkas minu sees alarm tööle ning ma võtsin teksti hoo-

likamalt ette, et mõista, mis liinile ma siis jääma pean. Seekord ei vastanud ma talle midagi. Aga ta jätkas: "Nagu kokku lepitud, saatsin ma just teenistusse ja nad on selle just saatnud. Nii et palun kontrollige oma postkasti või rämpsposti oma e-posti aadressil, sest GLS Express teenus andis mulle teada, et nad kavatsevad saata teile juhiste järgmiseks, kas nad tegid seda?"

Ja siis hakkasin ma guugeldama. Lihtsa vaevaga leidsin ma mitu artiklit, kus sama skeemi kasutades on inimesed nii oma kaubast kui ka rahast (makstes kulleri teenuse eest) ilma jäänud.

Korraks nagu maailm seisis. Mida teha? Kas olen juba millestki ilma jäänud? Ligi hiilis ka häbitunne. Ketrasin meie vestluse uuesti läbi ja vastasin talle, et tehing jääb katki. Kelm kirjutas: "Ok ta mercon," ja kadus. Nüüd vaatasin ka esimest korda tema sotsiaalmeedia konto profiili. Fotoks on vana mehe pilt ja nimeks Fofana Amara.

Kaks päeva hiljem kirjutas mulle Jean Amon, kelle profiilipildiks on perepilt, mis on tehtud Tallinna loomaaias! Aga teksti sisu oli täpselt sama: ise järgi tulla ei saa, aga saadab mulle koju GLS postiljoni (nii ta kirjutas), kes maksab kauba eest sularahas.

Seekord pääsesin ma üsna napilt, kuid mida ma siis õppisin? Nimelt kahet olulist asja. Esiteks ei ole ühegi eseme müümisega nii kiire, et peaksin seda töö või mõne muu tegevuse kõrvalt tegema. Iga tehingu jaoks tuleb keskenduda ning välja selgitada, kes mida saada soovib. Ja teiseks, et (napilt) ohvritel tuleb oma lugu jagada. Vaid siis on lootust, et keegi teine jääb pettuste ohvriks langemata. Ja lõpetuseks: kas keegi lauda soovib osta?

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsiv.ee

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trükk toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee

Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infotehete digiarhiivi vaata veebist aadressil www.issuu.com/viimsiteataja.
Ajalehe järgmine number ilmub 7. oktoobril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on 28. september kell 15.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil **teataja@viimsiteataja.ee**. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**.
Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

www.viimsivald.ee

Ukraina lapsed Viimsi koolides

UKRAINALASED Tänavuse õppeaasta alguses on Eestis umbes 7000 põhikooliealist Ukraina last. Sellest õppeaastast õpivad Ukraina lapsed Viimsi koolides Eesti riikliku õppekava järgi, mis on suur väljakutse nii lastele kui ka nende õpetajatele. Septembris alustas oma kooliteed Viimsi või Haabneeme koolis umbes 40 Ukraina last.

Antoon van Rens

vallavalikogu noorsoo- ja hariduskomisjoni esimees

Paljud Ukrainast pärit lapsed, kes on sõda näinud, kodust kaugel ja on nüüd võõrkeelses keskkonnas, vajavad hakkamasaamiseks lisatuge. Selle pakkumiseks vajab lisatuge ka meie valla koolide tubli personal. Soovime, et Ukraina lapsed tunneksid end meie koolides hästi ja turvaliselt ning realiseeriks siin õppides oma potentsiaali maksimaalselt. Soovime ka, et meie kohalikud õpilased õpivad, arenevad ja on õnnelikud. Lisaks soovime veel, et meie õpetajad oleksid motiveeritud ja hoiatud, mitte ülekoormatud.

Koostöös Viimsi ja Haabneeme koolijuhtide ning vallavanemaga mõtlesime välja, kuidas seda kõike saavutada. Leppisime kokku, et Ukraina õpilased liidetakse olemasolevate klassidega, mistõttu on mõnda klassi vaja suurendada. See on seaduse järgi võimalik ja kooli hoolekogu pädevuses. Ukraina las-

te liitmine olemasolevate klassidega võimaldab meil korraldada koos Eesti lastega kunsti-, muusika-, tööõpetuse ja tehnoloogiakunde, kehalist kasvatust ning vene keelt. Suhtlus kohalike lastega aitab Ukrainalastel end meie vallas koduselt tundida ja ka meie kohalikele lastele annab suhtlus teistest riigist pärit lastega palju juurde.

Olukorra lahendamiseks otsime kahte õpetajat, kes õpetaks eesti keelt teise keelena ja aitaks Ukraina lastel võimalikult kiiresti omandada eesti keel. Lisaks otsime ukraina keelt valdavalt loodus-, reaal- ja sotsiaalsainete õpetajat, kes aitaks Ukraina lastel õppida neid aineid, mida alguses ei ole puuduliku keeleoskuse tõttu võimalik õppida koos kohalike lastega.

Kuna Viimsi ja Haabneeme koolimajad on niigi täis, otsustasime, et õpe hakkab toimuma meie uue kultuuri- ja hariduskeskuse Viimsi Artium ruumides. Viimsi kool korraldab I kooliastme õpet, Haabneeme kool II ja III kooliastme õpet. Õpetajate värbamisel on abiks vallavalitsuse personaliosakond. Ukraina laste õppega seotud kulud kannab osaliselt riik ja

Fotol Ukraina suursaadik koos Viimsi koolis õppivate Ukraina lastega selle aasta aprillis.

Foto: Heiko Leesment

osaliselt Viimsi vald selleks eraldatud vahenditest. Selleks, et õpe toimiks hästi, otsivad koolid vajadusel lisaks õpetajatele ka õpetaja abisid ja tugiisikuid.

Lahendus nõuab veel palju ühisel pingutusi. Esimestel koolinädalatel õpivad Ukraina lapsed kõiki õppeaineid veel kohalike lastega

koos. Mul on hea meel, et kohalikud lapsed on juba näidanud valmisolekut Ukraina lastega koos õppida ja neid ka vajadusel aidata. Loodan siinkohal ka meie lapsevanemate mõistvale suhtumisele. Näitame üheskoos, kui külalislahke Viimsi rahvas on. Kutsun üles hoidma laste õpetajaid, kelle õlga-

de langeb Ukraina laste abistamise ja õpetamise lisakoormus nendel esimestel nädalatel. Ühtlasi kasutan võimalust ja tänan Haabneeme kooli direktorit Vivika Kupperit, Viimsi kooli direktorit Peeter Sipelgat ja vallavanem Illar Lemetit kiire ning konstruktiivse koostöö eest.

Elektri universaalteenus sai riigikogu heakskiidu

ELEKTER Riigikogu võttis 15. septembril vastu elektri-turuseadust muutva eelnõu, mille alusel saavad elektrimüüjad 1. oktoobrist pakkuda kodutarbijatele elektrit universaalteenusena.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Elektrituru reformiga pannakse riigiettevõttele Eesti Energia kohustus müüa alates selle aasta 1. oktoobrist kuni 30. aprillini 2026. aastal elektrit Eesti kodutarbijatele ja kõigile elektri edasimüüjatele ka universaalteenusena. Ka teised elektrimüüjad võivad oma klientidele universaalteenust pakkuda ning nad saavad õiguse osta selleks vajamineva elektri riigi elektritootjalt. Universaalteenusele ülemineku soovi korral tasubki esimesena pöörduda just oma senise elektrimüüja poole.

Universaalteenuse hinna kindlaksmääramiseks tuleb ära oodata seaduse jõustumine ning seejärel saab Enefit Power esitada konkurentsiametile universaalteenuse jaoks toodetud elektrienergia hinna kooskõlastamisaotlust. Konkurentsiamet peab septembri lõpuks kooskõlastama elektri tootmishinna ning elektri edasimüüjatel on teenust pakkudes õigus lisada sellele ka lisakulu universaalteenuse

pakkumisega seotud kulude katmiseks.

Universaalteenusega saavad vabatahtlikult liituda kõik eratarbijad ja korteriühistud ning liitumine käib samamoodi nagu elektripaketi valik. Seejuures ei ole elektrimüüjal õigust küsida tarbijalt leppetrahvi, kui klient oma senise tähtajalise paketi ennetähtaegselt üles ütleb, et universaalteenusele üle minna. See reegel kehtib kuni 2023. aasta 30. septembrini. Kui kodutarbija ei ole praeguseks valinud ühtki elektripaketti ja kasutab hoopis üldteenust, siis muudetakse sellise tarbija

üldteenuse hind alates 1. oktoobrist 2022 võrdseks universaalteenuse hinnaga. Lisaks universaalteenusele hakkavad oktoobris kodutarbijaid aidama ka riigi automaatsed energiatoetused. Universaalteenus ja toetused annavad koosmõjus suurema mõju energiakulude vähendamisel.

Riik hüvitab energiatarbimise kulusid kodutarbijatele

Energiahinna tõusu mõjude leevendamiseks kodutarbijatele on riik välja töötanud erinevad ajutised toetused. Need kehtivad tarbijatele perioodil 1. oktoobrist 2022. aastal kuni 31. märtsini 2023. aastal tarbitud energia eest väljastatud arvetele. Toetused on automaatsed ehk müüja vähendab juba kodutarbijatele laekuvatelt energiaarvetele ise elektri, gaasi või kaugkütte ühik-hinda.

Elektri kodutarbijale kompenseeritakse kuu keskmisest käibemaksuta elektrienergia hinnast, mis ületab 8 senti kilovatt-tunni (kWh) kohta, kuni 5 senti/kWh. Näiteks kui tarbija ostab elektrienergia kuu keskmise hinnaga 15 senti/kWh, siis kompensatsioonil abil oleks tarbija poolt makstav hind 10 senti/kWh. Hüvitis põhineb kodutarbija kuu keskmisel elektrienergia kulul. Näiteks kui tarbija arve elektrienergia eest oli käibemaksuta 100 eurot 50 kWh tarbimise juures, kujuneb selle kuu elektri keskmiseks käibemak-

suta hinnaks 20 senti/kWh. Toetuse abil väheneb keskmise elektritarbija kulu elektrile umbes 21 protsenti. Hüvitise saajate hulka kuuluvad ka elektri universaalteenuse tarbijad.

Gaasi kodutarbijale kompenseerib riik 80 protsenti kuu keskmise gaasihinna sellest osast, mis ületab käibemaksuta 80 eurot/MWh ehk 0,7744 eurot kuupmeetri. Seejuures kompenseeritakse maksimaalselt kuni 2,6 MWh (ehk 251,7 kuupmeetrit) tarbimist, mis on keskmise eramu kuine gaasitarbimine. Toetuse abil väheneb keskmise gaasitarbija kulu gaasi hinna 270 €/MWh juures umbes 54 protsenti. Näiteks kui kuu jooksul kulus tarbijal gaasile keskmiselt 230 eurot/MWh (käibemaksuta) tarbimismahu 2,6 MWh juures, siis pärast kompensatsiooni rakendumist kujuneks tarbija makstavaks hinnaks 110 eurot/MWh.

Kaugkütte kodutarbijale kompenseeritakse sarnaselt gaasile 80 eurot/MWh (käibemaksuta) hinda ületav soojuste kulu 80 protsendi ulatuses. Näiteks kui kaugküttevõrgu kaudu jaotatud soojuste hind on 97,15 eurot/MWh (Tallinna kehtiv piirhind), väheneb see tarbija jaoks tasemele 83,4 eurot/MWh. Sellel näitel väheneb kulu kaugküttele 14 protsenti.

Lisainfo universaalteenuse ja riigi toetusmeetmete kohta on leitav MKMi kodulehel.

Allikas: Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

Universaalteenus koos toetustega annab suurema mõju energiakulude vähendamiseks. Foto: Fotolia

Elektrimüüjad saavad 1. oktoobrist pakkuda kodutarbijatele elektrit universaalteenusena. Foto: Jane Saks

Teated

Toetame kooliteed alustavaid lapsi

Viimsi vald toetab ka sel aastal 1. klassi minevaid lapsi ühekordse toetusega. Toetust saavad ka nende laste vanemad, kelle laps asub õppima mõne teise omavalitsuse kooli.

1. klassi minev laps saab vallalt toetust. Foto: Canva

120-eurose toetuse saamiseks on aega 30. septembrini. Selleks tuleb täita taotlus internetikeskkonnas ARNO. Väljamaksed tehakse lapsevanema arveldusarvele oktoobrikuu jooksul.

Toetuse saamiseks peavad nii laps kui ka mõlemad lapsevanemad või üksikvanem olema rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanikud 2021. aasta 31. detsembri seisuga. Juhul, kui üks lapsevanematest elab elu keerdkäikude tõttu mõnes teises omavalitsuses, on ARNO-s võimalik lisada vabas vormis selgitus.

Sandra Hommuk-Silla
sotsiaal- ja tervishoiuosakond

Osale ATH tugigrupis

Viimsi aktiivsus- ja tähelepanuhäire (ATH) tugigrupp ootab sel aastal uusi ja vanu teemast huvitatud ATH diagnoosiga inimesi, lapsevanemaid ja muul moel teemast huvitatuid iga kuu teisel kolmapäeval Viimsi vallamaja peretuppa (sissepääs Viimsi huvikeskuse uksest, Nelgi tee 1), et koos leida parimaid lahendusi probleemidele, olla üksteisele toeks ja tunda, et me ei ole oma muredega üksik.

Kohtumiste ajakava ja teemad:

12.10 kell 17.30–19 “Suhted eakaaslastega”,
9.11 kell 17.30–19 “Agressiivsus”,
14.12 kell 17.30–19 “Suhted vanavanematega ja perekond”,
11.01.2023 kell 17.30–19 “Õppimine ja kodused ülesanded”,
8.02 kell 17.30–19 “Nutiseadmed”,
8.03 kell 17.30–19 “Rutiin, söömine, magamine”,
12.04 kell 17.30–19 “Trennid ja huviringid”,
10.05 kell 17.30–19 “Iseenda toetamine, suve sisustamine, uued väljakutsed”.

Alati on kohale tulnud inimestel võimalus esitada küsimusi hetkel aktuaalsetel teemadel.

Registreerimine ja lisainfo: e-posti aadressil kristi.kirbits@mail.ee või kristi.kirbits@viimsilasteaiad.ee või helistades 5805 0967.

Kristi Kirbits
tugigrupi eestvedaja

Pringi küla elanikke oodatakse külavanemat valima

28. septembril kell 18.30 oodatakse Pringi küla elanikke Rannarahva muuseumis (Nurme tee 3) toimuvale üldkoosolekule.

Päevakorras on: 1. külavanema valimised, 2. jooksvad küsimused. Üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada rahvastikuregistris oma elukoha Pringi külas registreerinud vähemalt 16-aastane isik.

Leevi Laever
vallasekretär

uued vallakodanikud

- Kristel Kolgal ja Sten Milleril sündis 8. augustil tütar **Mirtel Lily Miller**.
- Pille Küngasel ja Tanel Mihkliil sündis 13. augustil poeg **Hans Richard Mihkli**.
- Renata ja Artur Hatsaturjanil sündis 17. augustil tütar **Karolina Hatsaturjan**.
- Liisi Rieneril ja Mattias Eensalul sündis 19. augustil tütar **Miina Eensalu**.
- Žanna ja Mart Kirkmannil sündis 23. augustil tütar **Marta Kirkmann**.
- Tiina Suun-De Laatil ja Jeroen De Laatil sündis 29. augustil poeg **Oliver De Laat**.
- Irina Prusil ja Juri Krupenjal sündis 29. augustil tütar **Marina Krupenja**.
- Marilis Leppmetsal ja Mikko Ränkil sündis 1. septembril poeg **Hugo Ränk**.
- Kaie Roosimägil ja Hants Sablinil sündis 1. septembril tütar **Briteli Sablin**.
- Kadri ja Günther Rootsil sündis 2. septembril tütar **Gudrun Roots**.

Viimsi vallavalitsusele anti mitmekesisuse kvaliteedimärgis

TUNNUSTUS Eesti Inimõiguste Keskus tunnustas 15. septembril kvaliteedimärgiga “Austame erinevusi” 49 tööandjat, kes on võtnud fookusesse mitmekesisuse ja kaasatuse edendamise oma organisatsioon. Nende seas on esimese kohaliku omavalitsusena ka Viimsi vallavalitsus.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Esmakordselt märgisega tunnustatud Viimsi vallavalitsuse sotsiaalvaldkonnana abivallavanem Katrin Markii ütleb, et kohalikul omavalitsusel on kohaliku elu korraldajana kogukonna hoolivamaks muutmisel juhtiv roll. “Vallavalitsuses töötavate inimeste väärtusruumi loomulikuks osaks peab olema soov aidata kõiki inimesi hoolimata nende erisustest. See tähendab, et meie peame olema ka sisemiselt mitmekesised ja toetavad oma töötajate ning nende erisuste suhtes.”

Esmakordselt pälvivad tunnustuse AFS IT Services Estonia, Breakwater Technology, CGI Eesti, Checkout

“Austame erinevusi” märgise sai vald tänavu esmakordselt. Foto: erakogu

Technology LTD Eesti filiaal, Compensa Life Vienna Insurance Group, VG Estonia (Coolbet), Haridus- ja Noorteamet, Lantmännen Unibake Estonia, Maxima Eesti, Primend Grupp, SA Koeru Hooldekeskus, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool, Viimsi Vallavalitsus, Fujitsu Estonia, Interconnect Product Assembly, Transpordiamet, birkle IT, Integratsiooni Sihtasutus ning Fintech

austame erinevusi

Legal Centre (TechIuris). Ühtlasi tähistatakse mitmekesisuse kokkuleppe 10. sünnipäeva ning kokkuleppega liituvad Elisa Eesti, Bolt, Rimi Eesti Food, Premier Restaurants Eesti, Itella Estonia ja Posti Messaging.

Markii toob positiivsena välja selle, et Viimsi vald on selle märgisega eeskujuks nii vallas tegutsevatele töötajatele kui ka teistele kohalikele omavalitsustele: “Meil on suur au olla esimene kohalik omavalitsus, kes selle märgise saab.”

“Austame erinevusi” on märgis töötajale, kes peab lugu võrdsest kohtlemisest ja kaasavast organisatsioonikultuurist ning kelle sisuline töö mitmekesisuse juhtimisel on eeskujuks ka teistele. See näitab organisatsiooni pühendumist mitmekesisuse toetamisele ning seeläbi ka parema töökeskkonna ja ühiskonna loomisele. Märgist “Austame erinevusi” annab välja Eesti Inimõiguste Keskus ja selle on ellu kutsunud sotsiaalministeerium. Märgis kehtib kaks aastat ja tänavu antakse seda välja kolmandat korda.

Allikas: Eesti Inimõiguste Keskus

Viimsi Teataja reklaamimüügi uus hinnakiri

UUED HINNAD Vallavalitsus võttis 14. septembri istungil vastu korralduse, mille alusel tõuseb Viimsi Teatajas avaldatavate reklaamide hind ning muutub soodustuse määr alates 1. novembrist 2022.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Viimsi vallavalitsuse avalike suhete osakonna juhataja Heiko Leesment sõnul on reklaamimüügi hinnakirja kaasajastamine vajalik samm mitmel põhjusel.

“Suvel viisime läbi riigihanke Viimsi Teataja trükkimise ja levitaja leidmiseks. Lehe väljaandmine ja levitamine kallineb hinnanguliselt 30%. Põhjus on selles, et paber on viimastel aastatel märkimisväärselt kallinenud nagu ka elektri- ja kütushinnad. Reklaamimüük on Viimsi Teataja väljaandmisel oluline katteallikas ja arusaadavalt ei ole võimalik jätkata seni kehtinud hinnakirjaga,” selgitas Leesment.

Viimati uuendati Viimsi Teataja reklaamimüügi hinnakirja 2018. aastal. “Alates 2020. aastast on maailma paberihinna indeks pea kaks korda tõusnud. Põhjus, miks paberi- ja papitootmise hind püsib kõrge ja miks selle langus lähiaastatel ei ennustata, peitub rohepöördes. “Kuna globaalselt soovitakse plastikut aina enam asendada paberist ja papist materjalidega, on paberitööstuste toodangule tekkinud märksa suurem nõudlus. Lehe levitamise osas on hinnatõus selgelt seotud kütusehinna märkimisväärse tõusuga,” ütles Leesment.

Sügisest muutuvad ka reklaami eest tasumise põhimõtted. Kui seni on reklaamide eest tasutud pärast lehe ilmu-

mist, siis alates 1. novembrist 2022 tuleb reklaami eest tasuda enne lehe ilmumist. Kokkulepped tehakse Viimsi Teataja toimetajaga kirjalikult vähemalt nädal enne lehe ilmumist. Tasumata arve puhul reklaam lehes ei ilmu. “Ettemaks tagab tellijale, et reklaam soovitud lehes ilmub ning samas ei tekita probleeme võlgnevustega, mida on aja jooksul siiski ette tulnud,” selgitas Leesment.

Reakuulutused ei kalline

Hea uudis kogukonnale on, et hinnakirja muudatus ei puuduta reakuulutusi – nende hind jääb praeguse hinnakirjaga samaks. “Reakuulutuste avaldamine on oluline osa kogukondlikust infovahetust ja Viimsi Teataja puhul on tegemist kogukonnas hinnatud infokandjaga. Meie soov on, et saaksime infotehte sama kvaliteetselt inimestele pakkuda ja seepärast jäid reakuulutajad hindade tõusust välja,” ütles Leesment, kelle sõnul kompenseeritakse lehe kallinemist nii sisemise kokkuhoiu kui ka reklaamihindade tõstmisega. Reklaamimüük katab iga-aastaselt pea poole lehe väljaand-

mise ja levitamise seotud kuludest.

Reklaami ostjatele on oluline ka info, et edaspidi 1/32 mõodus reklaame Viimsi Teatajas ei avaldata. “Huvi nende osas oli väga väike ja pigem kannatas selles mõodus reklaamide puhul nende kvaliteet,” kommenteeris avalike suhete osakonna juhataja otsuse tausta.

Viimsi Teataja on Viimsi valla tasuta infoleht, mis ilmub üldjuhul kaks korda kuus reedel päeval, erandiks on juuli ja august. Lehe tiraaž on 10 860 eksemplari. Infoleht jõuab vallaelanike postkastidesse, suurematesse kaubanduskeskustesse ja asutustesse.

Reklaami tellimiseks kirjuta teataja@viimsiteataja.ee. Foto: Jane Saks

Reklaami hinnakiri

Reklaami mõõt	Kehtiv hind	Hind 1. novembrist 2022
1/32 (66 x 41 mm)	36 €	Ei avaldata enam
1/16 (67 x 88 mm)	65 €	94 €
1/8 (140 x 88 mm)	112 €	162 €
1/4 (140 x 182 mm)	190 €	275 €
1/2 (285 x 182 mm)	360 €	529 €
1/1 (285 x 369 mm)	690 €	1090 €

Reakuulutuste hinnakiri

ERAISIKUD
Kuulutuse üks ilmumine kuni 200 tähemärki koos tühikutega: hind 5 €.
Pikem tekst 10 € (kuni 400 tähemärki koos tühikutega).

ETTEVÕTTED

Kuulutuse üks ilmumine kuni 200 tähemärki koos tühikutega: hind 10 €.
Pikem tekst 20 € (kuni 400 tähemärki koos tühikutega).

Viimsi aasta naine 2022 on Annika Vaikla. Foto: Merike Annuk

VEDA daamid valisid taaskord Viimsi aasta naise

TUNNUSTUS VEDA daamid on panustanud Viimsi sotsiaalsesse tervisesse juba 18 aastat ja innustanud viimsilasi märkama tunnustust väärivaid naise. Sel aastal sai Viimsi aasta naise tiitli Annika Vaikla.

Ene Lill
VEDA president

Et muuta oma eluilm kultuuriliselt vastuvõetavaks, on tarvis saata kaaskondsetele teavet, mis väärtused on need, mis muudavad elu elamisväärsiks ja mida on vaja kindlasti alal hoida. Meie peame oluliseks naise oskust realiseerida ennast emana, tehes erialast tööd ja panustades kogukanda ka ühiskondlikul tasandil. Nii saab naine olla täiuslik, tajuda maailma kõigis inimeseks olemise võimalustes.

Läbi aastate on Viimsis nomineeritud üle 100 vaimustava naise. Aasta naise tiitli nominendi esitamine on jõukohane avara südamega ja targale kaaskondsele. On rõõm tõdeda, et selliseid inimesi meie seas jätkub!

Austamistseremoonial rõhutas aasta naine 2021 Saale Kaing oma kõnes, et mitte ainult lastele, vaid ka täiskasvanutele on oluline tunda ennast väärtuslikuna. Seda tunnet saavad meile kinnitada vaid teised, meid märkavad ja tunnustavad inimesed. Ta lisas, et liiga iseenesestmõistetavaks peetakse naiste tegemisi – kodu eest hoolitsemine ei ole lihtsalt koristamine, vaid pereleikmete keskkonna hoidmine puhta, selge ja meeldivana. Pesupesemine on arvepidamine pere riidevarude üle ja nende täiendamine, töölkäimine aga mitte pelk töötamine, vaid ka kolleegide toetamine ja õpetamine. Kogukonnas elamine aga saab olla ka naabrite märkamise.

Nominendid esitajate silme läbi

Annika Vaikla on tegus kogukonna liige, kes panustab Eesti ühiskonda nii riigi kui ka küla tasandil. Annika kaasabil on Viimsi kultuurimaastik aastatel 2017–2021 saanud Euroopa standardite seadjaks kohalikele omavalitsus-

tele. Annika on olnud Viimsi raamatukogu projekti eestvedaja ja kaaslooja Viimsi Artiumile, ta panustab ka Viimsi ürituste korraldamisse ning traditsioonide algatamisse. Tema kaasabil on sel aastal toimunud Viimsi seenioride tervise pilootprogramm, seenioride suvepäev, laste teatrifestival VILLE, Lubja kogukonnamatkad ja kultuuriõhtud, isamaaline piknikupäev Laidoneri pargis ja palju muud. Annika on olnud Pärnamäe külvavem ja tegutseb täna aktiivselt Lubja külas. Annika initsiatiivil on Lubja küla sisenenud Tarkade Külade programmi. Annika on tegev Põhja-Harju koostöökogus, mille põhitgevus on arendada Viimsi, Rae ja Jõe lähtme elu nii külade kui ka ettevõtluse tasandil. Annika on olnud Ain-Alar Juhansonini tiimis triatloni populariseerimisel Eestis ja korraldanud aastaid vabatahtlikuna triatlonivõistlusi.

Annika on olnud tegev ka Eesti laste tantsupidude korraldamisel. Ta esindab aktiivse delegaadina Eesti omavalitsuste huve Euroopa Nõukogus. Viimati tegeles ta raporti koostamisega sõjapõgenikest laste ja naiste vastuvõtmisest Euroopas. Annika soovib, et Eesti tarkus ja kogemus jõuaks maailmapildile ja ka vastupidi, et Eesti õpiks parimatest maailma praktikatest. Annika kasvatab koos elukaaslasega kolme last, nad on loonud kodu ja aia, kus kasvatatakse puhast toitu oma toidulauale. Annika tunneb sügavat huvi vaimsete praktikate vastu, hoidmaks ennast ja oma lähedasi tervete ja õnnelikena. Koos Viimsi kogukonna liikmetega on Annika aastaid korraldanud joogalaagreid. Tervena ja õnnelikuna elatud aastad on Annika tegevuste läbiv eesmärk.

Margit Kivimäe on hea abikaasa ning ema kahele tublile lapsele. Ta on empaatiline, hooliv ning seab teiste heaolu alati esiplaanile. Laste sõnul on Margit maailma parim ema, kes on neile õpetanud positiivse ellusuhtumise säilitamist rasketel aegadel. Peres peetakse oluliseks ka tervist toetavaid harjumusi. Margit tahab headust maailma juurde tuua. Ta on nõus ulatama käe igale abivajajale. Margit jagab oma tegemisi ka sotsiaalmeedias, kus ta on inspireerijaks paljudele. Ta

jagab ideid küpsetamise ja käsitöö, kaunite Eesti paikade ning looduses liikumise kohta. Margit töötab Viimsi gümnaasiumis administraatorina ja on oma ellusuhtumisega gümnaasistidele eeskujuks. Hommikuti tervitab Margit saabujaid muusikapalaga ja on seetõttu saanud endale lõbusa hüüdnime Kooli DJ. Margit on Viimsi lilleklubi asutajaliige, kus on nüüd juba üle 50 liikme. Koos korraldatakse arendavaid töötube: küpsetatakse leiba ja karaskit, istutatakse taimi, heegeldatakse vaipu. Margiti algatusel on loodud ka Viimsi lilleklubi liikumisrühm. Üheskoos matkatakse, sõidetakse rattaga ja tegeldakse taliujumisega. Margit on teinud üleskutseid taaskasutuse populariseerimiseks. Tänu temale on abivajajateni jõudnud hulgaliselt riideid ja mänguasju ning muud tarvikku. Margit on oma positiivsuse ja heatahtlikkusega inimestele eeskujuks.

Merike Melsas on Rannapere pensionaadi juhataja aastast 2018. Tänu talle on Rannapere saanud uue hingamise – pensionaati ümbritseb imekaunis siseaed, külastajatele on loodud suur avar autoparkla, elanike toad on saanud kauni värskenduse, juurde on rajatud puhke- ja tegelustuba, uuendatud on saunakompleks. Merike töötab nii, et kellelgi pole võimalik seda paremini teha. Tänu tema juhtimisele on Rannaperest saanud sealsetele elanikele tõeline kodu ning enim ihaldatud kõrgtasemeline eakate pensionaat Eestis. Rannapere on suurepärase paik töötamiseks, selle tõestuseks on särasilmne meeskond. Merike on suurepärase abikaasa, ema ja vanaema. Töökaaslaste mõtlevad temast nii:

“Meie armastus on sügav kui ookean, selle kaldal Sind igal öhtul ootame.

Sinna armastusse uppuda Sa võid, sest see on armastus, mille ise Sa löid!”

VEDA daamid tänavad Viimsi sotsiaalset tervist hoidva ürituse pikaajalisele kestmisele kaasa aitajad: Tallinn Viimsi SPA, Lumen Hambakliinik, AS Fertilitas, Viimsi vallavalitsus, ÖKO-SPA Harmoonikum. Täname häid viimsilasi, kes märkavad ja tunnustavad!

Kümme bussipeatust saavad ootekojad

Vallavalitsuse plaan on järgneva kolme aasta jooksul paigaldada bussipeatustele ootekojad peatustesse, kus neid täna veel ei ole. Sügisel valmivad esimesed kümme ja sellega suureneb ootekodadega bussipeatuste arv vallas 86-ni.

Reinu teel ohutuks ümber ehitatud Kivimäe peatustes lõppesid haljastustööd ja uutes peatustes hakkas buss ametlikult peatuma alates 9. septembrist, mil paika said märgid ja sõiduplaanialused. Hiljem toimuvad piikonnas ka joonimistööd (bussitaskud, ülekäigurada) ja eraldi seisvalt pannakse ootekojad. Septembri kolmandal nädalal saab uus ootekoda paigaldatud Haabneeme alevikku Rimi ette Rohuneeme suunale Poepeatusesse. Hetkel juba peatuvad bussid antud peatuses.

Uue ootekoja saavad oktoobrikuu jooksul veel Tammneemes Väljaotsa kaks ohutuks ehitatud peatust ja Pällu üks ohutuks ehitatud peatus (merepoolne), Leppneemes Reinu teel ohutuks ehitatud kaks Kivimäe peatust, Viimsi alevikus Aiandi tee 28 maja poolne Aiandi peatus ning Haabneeme alevikus Rohuneeme suunal asuv Kalatööstuse peatus.

Randveres asuva Hansunõmme ringi (Muuga-Randvere ring) ning Metsarahva tee vahel on lõppenud kergtee ja ülekäigu ehitus ning haljastustööd. Senine Randvere turu poolne Hansunõmme peatus saab ootekoja samuti septembrikuu jooksul. Platvormi laienduse ehitustööd ning ootekoja paigaldus teostatakse ka Pärnamäe külas asuvas Soohaina peatuses.

Haabneeme keskusesse paigaldatakse uue disainiga ootekoda (Poepeatust), kõik muud ootekojad on klassikalist tüüpi ootekojad.

Remondi- ja hooldustööd lõppesid Metsakasti ootekojal, millele paigaldati uued karastatud klaasid, ning hooldusremont on sügisel tulemas Haabneeme ranna peatusel, mis asub Coopi poe poolisel küljel.

Alar Mik
abivallavanem

Vaade ootekojast, millised saavad paigaldatud üheksasse peatusesse. Foto: Alar Mik

RAHVUSVAHELINE MUUSIKAPÄEV

01.10.2022

PRANGLI RAHVAMAJAS

KELL 15.00 LOORE JA EDUARD DUO

KONTSERT ON TASUTA

LAULJANNA LOORE LAIMETS NING KLAVERIVIRTUOOS EDUARD KUZOVLEV TOOVAD KUULAJATENI TUNTUD LUGUDE COVERID NII EESTIKUI KA INGLISE KEELES, TEHES PUBLIKULE PIKA PAI!

VIIMSI VALD

Õigel arhitektil ei kao kunagi soov maailma parandada

INTERVJUU Augustikuu lõpus alustas Viimsi vallavalitsuses tööd valla peaarhitekt **Endrik Mänd**. Tegime temaga juttu nii Viimsi valla minevikust, olevikust kui ka tulevikust.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Oled pikalt juhtinud Tallinna tehnikakõrgkooli arhitektuuri eriala diplomitööde kaitsmise eksamiskomisjoni. Mis Sulle selle töö juures meeldib?

Kõiki elluastujaid iseloomustab teatud idealism ja tahtmine maailma parandada ning põnev on vaadata, kuidas noored mõtlevad. Sageli valivad noored endale ülesande, mille teema või siis kohaga on neil emotsionaalne side. See võib aga ohtlik tee olla, sest kaduma kipub kõrvaltvaataja analüüsiv pilk. Selge on see, et koolilõpetajalt ei ole oodata väga suurt kogemuste pagasit, mistõttu tekib sageli küsimus, kas ehk püütakse diplomitöös lahendada ülesannet, mis ei oleks jõukohane ka 5–6 aastat praktiseerinud arhitektile? Aga mul on hea meel, et alati on diplomitööde hulgas ka väga häid ja värskeid ideid.

Millised on Sinu soovitud diplomitööde kaitsjatele?

Tuleb võtta jõukohane ülesanne, aga samas ei tohi seda võtta liiga kergelt. Kui ülesanne on mahult väiksem, siis oma detailsuses peab töö olema põhjalikumalt läbilahendatud.

Diplomitööde puhul jääb alati ajast puudu, kuid Sa pead suutma projekti terviklikult koos hoida. Veel ei tohiks noored unustada, et lõputöö hinne on ainult üks hinne. 5+ ei tähenda, et Sul saab edaspidi elus kerge olema, ja lõputöö hinne 3– ei tähenda, et Sa sellel erialal läbi ei löö.

SAAME TUTTAVAKS!

■ Sündisin pool sajandit tagasi arhitektide Ene ja Andres Männi perre, olles nende neljast lapsest vanim. Lapsepõlv möödus Hiiu mändide all. Koolis käisin Tallinna 28. 8-klassilises koolis (tänapäeval Hiiu põhikool) ja Tallinna 1. keskkoolis (tänapäeval Gustav Adolfi gümnaasium).

■ Kõrghariduse omandasin Tallinna kunstilüükoolis (tänapäeval Eesti Kunstiakadeemia), kus tutvusin oma abikaasa Kätliniga, kes on samuti arhitekt. Abiellusime 1995. aastal, meil on kolm last: 24-aastane tütar Krõõt Grete ja 18-aastane tütar Marri Marie ning 8-aastane poeg Ralf Endrik.

■ Arhitektina alustasin tööd vanemate perefirmas AM Projekt, millest hiljem kasvas välja vajakujude valmistamisega tegelev ettevõtte Wax Studio.

■ Aastatel 1998–2019 töötasin Tallinna Linnaplaneerimise Ametis erinevatel arhitekti harrastustel eeldavatel töökohtadel, neist viimased ligi 12 aastat linna peaarhitektina.

■ Linnast lahkudes asusin taas arhitektina tööle perefirmas – sedapuhku koos abikaasaga ettevõttes Puusepp & Mänd, mis tegeleb arhitektuurse projekteerimise ja detailplaneeringute koostamisega. Lisaks on meil kahasse linnaehituse ja ruumilooma alaseid konsultatsiooni-teenuseid pakkuv ettevõtte PEA arhitektibüroo.

■ Olen Eesti arhitektide liidu ja Eesti planeerijate ühingu liige.

■ Alates augusti viimasest päevast jagan ennast eraettevõtluse ja avaliku sektori vahel, töötades osalise koormusega peaarhitektina Viimsi vallas.

Oled intervjuu tegemise ajal valla-valitsuses töötanud umbes nädal. Millised on esimesed muljed?

Kohaliku omavalitsuse (KOV) süsteemi tunnen ma õige hästi, sest olen varem töötanud süsteemis umbes 22 aastat. Esimene mulje on, et vallavalitsuse töötajad on nagu omamoodi perekond. Kui ma vaatan siinset seltskonda, siis näen, et omavaheline suhtlus on vahetu ja läbipõiminud. Seda nii osakonnast osakonda kui ka ametnike ja poliitikute vahel.

Mis mind üllatas, on pikkade koridoridega vallamaja hoone, mis justkui ei soosi omavahelise suhtlust. Teistpidi see, et inimesed ei istu lähestikku ja peavad ruumide vahel liikuma, ei ole mõnes mõttes ka nii paha.

Miks otsustasid valla peaarhitekti ametikoha vastu võtta?

Kuna veame oma nelja töötajaga arhitektibürood abikaasaga kahekesi ja tööd on päris palju, siis ma otseselt tööturul aktiivne ei olnud, kuid initsiatiiv tuli läbi arhitektide liidu Viimsi valla enda poolt. Sai me kokkuleppele, et minu ülesanneteks on vedada üldplaneeringute tegemist ja kujundada üldist arhitektuuripoliitikat ehk ruumilooma raamistikku. Ma ei tegele väiksemate planeeringutega, ehitusprojektide ja menetluslike teemadega. See tundus mulle väljakutse, millele oli raske EI öelda.

Teisalt ei tohiks arhitektil ära kaduda soov eluolu ja -keskkonda paremaks teha. Rõõm ruumilooma protsessides laiemalt osaleda on väärtus, millest erasektoris töötades ma natukene puudust tundsin.

Kui räägitakse “heast avalikust ruumist”, siis mida selle all mõeldakse?

Avalikku ruumi on üleüldse raske defineerida nii nagu ka avaliku huvi. Paljud kirjeldavad seda kui ühiskasutatavat ruumi. Mina näen, et avalik ruum hõlmab endas ka erakinnistuid, sest kuigi Sa füüsiliselt sinna minna ei saa, siis visuaalselt oled ikkagi sellega seotud.

Üks põhiline asi on, et inimene peab ennast avalikus ruumis hästi tundma. Kui me räägime “hea ja kurja” võitlusest ehk jalakäijatest ja autojuhtidest, siis sageli unustatakse selle juures ära, et auto iseennest ei ole iseseisev liikleja, kelle jaoks peab tegema head ruumi. Auto peab küll kauem vastu, kui sellega sõidetakse siledatel teedel, kuid see ei ole võib-olla nii tähtis. Küsimus on hoopis selles, kuidas tun-

neb ennast see inimene, kes autoroolis istub?

Kuna auto on ise esmane ruum, milles autojuht tänavaruumis liigub, loob see tänavaruumiga juba distantse ja tänavaruumi kvaliteeti ei ole autojuhile nii oluline. Jalakäija jaoks on see aga äärmiselt oluline.

Alateadlikult tahab inimene, et ruumis liikumine oleks selge ja loogiline, ruum oleks mitmekesine ja pakuks võimalusi minna varju, kohta, kust klaas vett võtta, ja kohta, kus istuda. Ja lõpuks tahab jalakäija tunda end avalikus ruumis ka turvaliselt. Kui need esmased tingimused on täidetud, siis hakatakse tähelepanu pöörama keskkonna disainile. Jah, esteetika on väga oluline. Inimese aju reageerib kaunile, see muudab ta rõõmsaks ning üldine heaolutunne suurendab vastupanuvõimet keskkonnamõjudele. Kui Sa oled frustreerivas keskkonnas, rikub see tuiju, tekitab stressi ja pikaajaliselt hakkab tervise peale. Inimest tuleb vaadata eraldiseisvana, sest me tajume oma ümbrust indiviidina. Seetõttu räägivad arhitektid inimmõõtelisest ruumist. Head ruumi ei saa kujundada põhimõttel, et see meeldiks võimalikult paljudele. Hea ruum on ruum, mis pakub midagi igaühele, kus iga üksikisik leiab midagi meeldivat ja just talle sobivat.

Kuidas on Viimsis lood hea ruumiga?

Viimsi on ruumiliselt põnev omavalitsus. Siin on arvestatav veeäär, keskne metsaala ja kalurikülad rannikul. See ruumiline olukord on teatud mõttes paljulubav ja juba oma olemuselt hea ruum. Kui rääkida Viimsi keskusest, siis see on tänasel hetkel sisuliselt välja ehitamata ja räägib ühest teisest ruumilisest struktuurist. Ta asetub pigem Tallinna konteksti ega räägi sellest, et tegu on omaette vallaga.

Kas see on hea või halb?

Viimsi seisukohast on see pigem puudujääk. Viimsi keskus peaks olema valla tõmbekeskus, kus on palju vaba aja veetmise kohti, töökohti ja teenuseid, mis on Viimsi inimesele hästi lähedal.

Ma ei näe, et peaksime siia ehitama kõrgeid hooneid, vaid hoidma mõnusat maalähedust ja rohelust. Madaltihedad lahendused tunduvad siin kõige kohasema arengustenaariumina. Keskus võiks olla kolme-neljakorruseliste hoonetega, aga samas väga lähimõeldud hoonetevahelise alaga. Tuleb väärtustada seda, mis siin juba ole-

mas on, mitte tuua siia uut tugevat tüpoloogiat. Tavaarenduse vaates oleks jube suur tahtmine teha siia suur korterelamu ja olen kindel, et see müüks hästi. Aga kas see ka tegelikult annab midagi juurde neile, kes siin juba elavad, või neile, kes siia korteri ostaks – selles ma sügavalt kahtlen.

Kui me vaatame regiooni tase-dil, siis Viimsi, olles tugevalt Tallinna mõjuväljas, on kasvutrendiga omavalitsus. Olles vallana iseseisev, peab Viimsi arvestama ressursidega, mida on ise võimeline oma inimestele tagama. Näiteks ei ole olukord kiita veega. Kuigi näiliselt on asustus Viimsis suhteliselt hõre, ei ole mõistlik, kui inimeste arv siin väga palju kasvab, sest siis hakkavad kuhjuma erinevad probleemid ja heaolu järjest kahanema.

Kuidas selline olukord on tekkinud?

Ajalugu on selles osas hektiline. Viimsi on olnud kett kalurikülade-st, kus igal külal on oma kiigep-lats ja külavanem. Veel sada aastat tagasi toimis selline süsteem hästi, sest linnastumise tase oli märkimisväärselt väiksem, küla toitis ennast ise ära ja liikumise asulate vahel oli märkimisväärsel vähem. Keegi ei eeldanud, et nendel küladel peab olema ka ühine keskus.

Rõõm ruumilooma protsessides laiemalt osaleda on väärtus, millest erasektoris töötades ma natukene puudust tundsin.

Kolhooside moodustamise-ga hakkasid tekkima küladeülesed administratiivsed tõmbekeskused koos korterelamutega. Viimsis oli selleks Kirovi kalurikolhoos, üks jõukamaid ja edumeelsemaid omasuguste seas, ent paraku ei ole viimase 30 aasta jooksul endine kolhoosikeskus ruumilises mõttes kuigivõrd palju edasi arenenud.

Kui vaadata Viimsi arengut iseseisvuse ajal, siis nägime, et siia ko-

lisid jõukamad pered, kes ehitasid suuri pereelamuid ja villasid. See tõstis valla prestiiži ihaldatud elukeskkonnana, mis omakorda lükkas käima valla elanikkonna kasv. Kiire kasvuga tekivad ka mured. Näiteks on paljudel toona ehitatud hoonetel elektriküte, sest seda peeti tollal odavaks ja innovaatiliseks. Otseselt ei ole see ei hea ega halb, kuid maailm on lühikese ajaga palju muutunud. Täna näeme, et ka järgmine trend – massiivne üleminek gaasiküttele, mille eest arendajad ennastületavalt võitlesid – on osutunud küsitavaks otsuseks.

Meil on aeg hakata otsima selle sama elanike arvu juures viise, kuidas panustada taastuvatesse energiatesse ja kuidas kasutada rohkem ära mere ja metsa lähedust. Samuti muuta vallasisesed liikumisteed selliseks, et meil oleks Viimsi territooriumil võimalusi ja ka põhjuseid rohkem liikuda alternatiivsete liikumisvahenditega. Tuleb otsida ka efektiivse ühistranspordiliini loomise võimalust Tallinnaga, milles võib olla näiteks paljuräägitud Pirita-Viimsi tramm. Kui nende küsimustega lähima 15 aasta jooksul tegeleda, võib arvata, et Viimsi säilitab või isegi kasvatab kuvandit kui prestiižist ja hea elukeskkonnaga omavalitsusest.

Kuidas kõlavad kokku tänane Viimsi ja lause “rannarahva kodu”?

Kõrvaltvaatajale, kes ma siiski veel olen, kirjeldab see küll ruumiliselt olukorda, kuid näib natukene eksitavana. Elupiirkond on Viimsis küll rannikule kujunenud ja kindlasti on soov seda nii ka hoida. Samas kui defineerida rannarahvast eluviisi kaudu, siis side mere ja mereliste tegevustega võiks olla oluliselt intensiivsem. Selles mõttes me ehk rannarahvana ei toimi.

Kui ma kujutan ette “keskmise” viimsilase päevarutiini, siis ta istub hommikul oma maja ees autosse, sõidab mööda rannajoont ja põrutab Tallinna kesklinna poole minema. Rannaeluga ei ole tal päeva jooksul palju pistmist.

Kindlasti kalamehi veel on, kes igapäevaselt kalal käivad. Ka ujumiskohti on aktiivselt kasutusele võetud ja välja ehitatud, aga selleks, et rõhutada rannarahvaks olemist, võiks sarnaseid tegevusi olla veelgi rohkem.

Näiteks võiks mingitel perioodidel olla Viimsi ja Tallinna vahel ka korraline veeühendus. Kui me vaatame arenguid Tallinnas Vana-sadama piirkonnas, siis ruumiliselt on seal juba tekkimas olukord, mis suudaks sellist transporti vastu võtta. Töenäoliselt oleks sellisel veetaksol või -bussil küll pigem emotsionaalne kui majanduslik tähendus, aga sageli on just emotsioonid need, mis loovad ja tugevdavad kohalikku identiteeti.

Milline on Sinu lemmikkoht Viimsis?

Ma pean tunnistama, et olen Viimsis väga vähe aega veetnud. Olen külastanud oma vanemaid, kes elavad Viimsis juba ligi kolm kümnendit, olen ka ise tudengipõlves mingi aja oma elust Pringi külas elanud, kuid mitte siin igapäevaselt toimetanud.

Kui rääkida ehitatud keskkonnast, siis mul endal on kõige suurem side vabaõhumuuseumiga. Ma ei julge öelda, et see on väga viimsilik, sest sellist kaluriküla ajaloolist miljööd võib leida veel paljudest kohtadest, aga natuke kirjeldab see piirkonna mõõdet ja mastaapi, mis on iseenesest sümpaatne.

Millised on olulised asjad, mida lähiajal soovid Viimsis ära teha?

Tähtis on, et Viimsi saaks endale selgelt sihte seadva üldplaneeringu ja selle tööga olen ma alustanud. Alustatud on ka Viimsi arengustrateegia aastani 2045 tegemist. See on dokument, mis võiks olla hästi seotud üldplaneeringuga ja selle tegemise juures tahan ka kaasa lüüa.

Minu jaoks on oluline, et üldplaneering oleks dokument, mis piltlikult annab vallavalitsusele ja volikogule ülesande Viimsi elukeskkonna arendamiseks ja on selline, mida kõik poliitilised jõud ka päriselt ellu viia tahavad. Teatud idealism on minus veel säilinud, ma usun paremasse tulevikku ja ma tahan selle loomisse kaasa aidata.

Kindlasti on teemaks Viimsi ressursikasutus, samuti üldine energiasõltumatus ja kuidas seda parandada. Veel võiks vald kujundada endale arhitektuuristrateegia mõistmaks, et iga liigutus, kuitahes väike, mis me teeme (ehitame majale uue korruse peale, aeda uue kuuri, keskusesse uue hotelli jne), annaks Viimsi üldisele ruumikujundusele positiivse tõuke. Et me kõik sooviksime anda oma väikese panuse paremasse elukeskkonda, otsida ja ellu viia keskmisest kvaliteetsemad arhitektuurilahendusi ning püüelda selle poole, et Viimsi oleks selles osas eeskujuks ka teistele valdadele. Selleks peame muuhulgas läbirääkimisi Eesti arhitektide liiduga, et luua valla juurde arhitektuurinõukogu, kes aitaks kaasa mõelda, kuidas ruumikvaliteedi ülesandeid adresseerida ja täita. Tähelepanu tasub pöörata ligipääsetavusele, et nii avalikku ruumi kui ka hooneid oleks mugav kasutada nii puudega inimestel, lastel, vanematel inimestel kui ka väikelastega peredel.

Vastne valla peaarhitekt Endrik Mänd. Fotod: Jane Saks

Kolme küla elanikud saavad katsetada kollase pakendikoti teenust

PAKENDID Oktoobrikuus käivitavad pakendite kogumisega tegelevad taaskasutusorganisatsioonid kolmes Viimsi külas kollase pakendikoti teenuse kampaania. Selle raames saavad elanikud katsetada, kui lihtne ja mugav on pakendeid tasuta ära anda oma koduvärvast. Tasuta teenuse jätkamiseks tuleb sõlmida leping oma taaskasutusorganisatsiooniga.

Gaili Eding

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ turundus- ja kommunikatsioonijuht

Püüsi, Randvere ja Tammneeme küla elanikud saavad oktoobri alguses postkasti kollase kilekoti ja pakendite sorteerimise juhendi. Ühe kuu jooksul on võimalik sinna koguda majapidamises tekkinud pakendid ja oktoobrikuu lõpus viiakse kott kokkulepitud päeval nende koduvärvast ära. Kollase koti teenus on tasuta, kampaania eesmärk on ärgitada inimesi pakendeid liigiti koguma.

Kuuleme igapäevaselt, kuidas inimesed ei kogu pakendeid liigiti, sest see tundub liiga keeruline ja avalikud pakendikonteinerid on tihti täis. Kollase koti teenuse puhul on kõige mugavam see, et pa-

kendid viiakse ära koduvärvast ja teenus on tasuta. Arvestades, et pakendid moodustavad ca 60% kõikidest kodumajapidamises tekkinud jäätmetest ja kollase koti teenuse puhul saab need tasuta ära anda, siis väheneb märkimisväärselt olmejäätmete hulk. See aga toob juba rahalise võidu, sest olmejäätmete konteineri võib vahetada väiksema vastu või saab olmejäätmete vedu harvemaks muuta. Tihti on just teenuse proovimine see, mis veenab inimesi pakendite liigiti kogumisega jätkama.

Kõik saavad aru, et 60% olmejäätmetest on pakendid. See on päris suur kogus, aga tegelikkuses seda mahtu ikkagi ei hooa. Nüüd on viimsilastel hea võimalus teenust katsetada ja praktiliselt pakendite kogumine läbi teha. Kui teavituskampaania on tänavu Püüsi, Randvere ja Tammneeme külates, saavad teenusega igal ajal

Kollaseid pakendikotte on eramajas elades mugav kasutada.
Fotod: erakogu

liituda kõik Viimsi valla elanikud.

Kodune jäätmemajandus on iga majapidamise jaoks vajalik teenus, mille vajadused ja ka pakutavad võimalused ajas muutuvad. Seega taskub aeg-ajalt omavalitsuselt uurida, millised on tänased parimad võimalused jäätmeid üle anda. Jäätmete liigiti kogumine ja pakendite tasuta äraandmine on üheks mugavaks võimaluseks, mida igaüks saab teha puhtama kes-

konna heaks. Seega tasub kindlasti kampaaniaga ja pakendikoti teenusega liituda. Eramajade pakendikotte viiakse ära iga 28 päeva järel.

Liigiti kogumise kohustus

Pakendijäätmete liigiti kogumine on Eestis kohustuslik juba aastast 2007. Pakendite liigiti kogumine on ainus viis tagada materjalide ringlusesse jõudmise. Kõik algab suhtumisest, et pakendid ei ole prügi, vaid eeskätt ressursid, mida tuleb võimalikult palju kordi kasutada. Pakendikotti sorteeritakse kokku eri liiki pakendid. Sinna sobib plasti kile, paber, papp, klaas ja metall, alates hakklihakarpidest klaaspurkidest kuni konservikarpidest pappkastideni.

Pane tähele!

Pakendeid liigiti kogudes ole tähelepanelik, et need oleksid tüh-

■ Viimsis korraldavad pakendite kokkukogumist ja taaskasutusse suunamist kolm taaskasutusorganisatsiooni: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), OÜ Eesti Pakendiringlus ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ.

jad ja puhtad, sest ainult nii saab neid suuremas mahus taaskasutusse suunata.

Joguritipsid, supipurgid ja salatkarbid loputa vähese veega läbi, nõudepesuvahendiga ei pea neid pesema. Erinevaid pakendeid ei tasu üksteise sisse panna, sest sorteerimisliinil on neid väga keeruline ja ajamahukas taas eraldada. Suuremahulised pakendid murra enne konteinerisse asetamist kokku.

hea teada

5 põhjust, miks liituda pakendikoti teenusega

- Liigiti kogumine on lihtne – kõik puhtad pakendid saab kokku koguda ühte kotti.
- Pakendikott viiakse ära koduvärvast.
- Pakendikoti teenus on eramajadele tasuta.
- Kogumispäeva eel saadetakse meeldetuletus.
- Pakendid suunatakse taaskasutusse.

Ettevõtlusnädal
2022

VIIMSI VALD

HEAK
Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus

MAAKONDLIKE
ARENDESKESKUSTE
VÕRGUSTIK

03-07.10 TANDEM ETTEVÕTLUSES

**VIIMSI
ETTEVÕTLUSPÄEV**
5. OKTOOBRI KELL 15 - 19
VIIMSI ARTIUMIS

ESINEJAD:

KAIMAR KARU

ettevõtja, endine väliskaubandus- ja IT minister

KRISTEL KRUUSTÜK

ettevõtja, globaalse testimisplatvormi Testlio kaasasutaja

Kohad on piiratud, **TASUTA** pilet lunasta Fientast
viimsi.ee/ettevotluspaev

Paneelarutelu juhhib viimsilasest ettevõtja ja
Google disainisprindi agentuuri Futurist asutaja

ANDRES KOSTIV

LATESTadapt projekt loob peatänavale uut inimsõbralikku keskkonda

PROJEKT Suve lõpus tuli positiivne uudis – Viimsi valla järjekordne projekt sai rahastuste ja seeläbi jätkub ka valla peatänaval uue keskkonna loomine läbi projekti pilootala. Rahastusleping sai viimased allkirjad kuu alguses ja tänaseks on töö juba käivitunud.

Alar Mik
abivallavanem

LATESTadapt / LIFE 2

Viimsi vald esitas EL LIFE programmi projektitaotluse “Developing and demonstrating portfolio of nature based and smart solutions for improving urban climate resilience in Latvia and Estonia” ehk lühendina LIFE LATESTadapt projekt või ka lihtsalt LIFE 2 projekt. Valda teavitati 25. augustil positiivsest otsusest. Tegemist on Eesti ja Läti asutuste ühisprojektiga, kus osaleb ühtekokku 16 erinevat partnerit.

Looduslähedased süsteemid

Projekti eesmärk on rakendada erinevaid valgala põhiseid sademevee käitlemise kombineeritud lahendusi, et suurendada Eesti ja Läti omavalitsuste suutlikkust toime tulla äärmuslike ilmaoludega, kiirendades nii kohalikul kui ka riiklikul tasemel digi- ja rohepöoret. Loodavate lahenduste puhul võetakse arvesse parimaid praktikaid nii sademevee taristu digitaallahendustest (nagu targad sademeveesüsteemid) kui ka rohe-sini taristu projektidest (nagu linnalisse ruumi sobituvad looduspõhised lahendused).

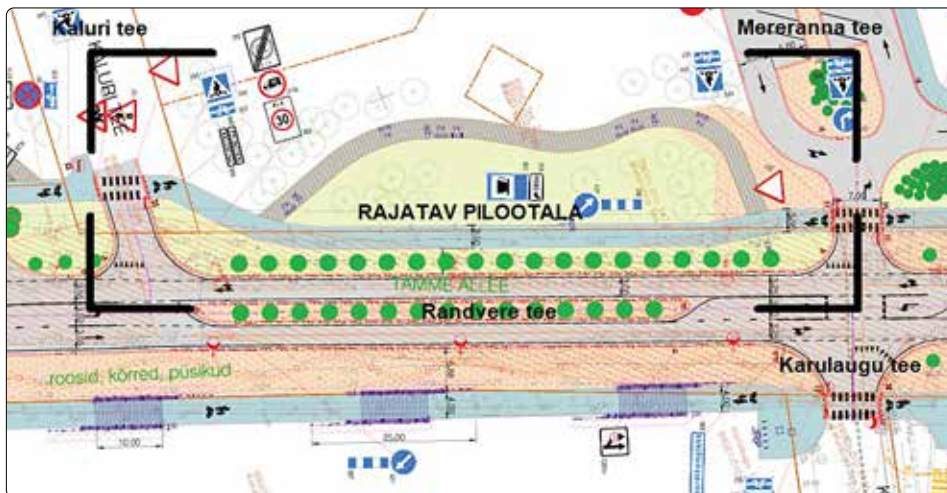
Viis aastat sisutööd

Projekt kestab ühtekokku viis aastat (periood 9/2022–8/2027). Elluviidavad tegevused sisaldavad erinevaid tegevusi, sh vajaduste analüüs, digilahenduste loomine, kaugjuhtimise ja -seiresüsteemide arendus, demonstratsioon-/pilootalade rajamine ning tulemuste mitmekordistamine/ülekandmine, projekti mõju seire ja hindamine ning projekti juhtimine ja aruandlus.

Lisaks viiakse läbi koolitusi, kuidas loodud digitooristu kasutada ning NBS/SUDS ja GI-sid rajada. Kavas on korraldada üleujutuse alaseid simulatsioone piirkonna osapooltele (sh Viimsile), mis toimuvad looduses, demonstrerimaks, mis lahendused aitavad neid ennetada või mõju leevendada. Korraldatakse erinevaid teavitustegevusi, millega kaasatakse kohalikku kogukonda.

Mitmekesised tegevused

Koos partneritega töötatakse välja säästlikud ja tulemuslikud haljastustehnikad, mida kasutada nii looduspõhistes sademeveelahendustes (NBS/SUDS) kui ka rohetaristuprojektides (GI) laiemalt – seemnesegud ja küvilahendused, kus on konkreetsed taimed, mis sobituvad looduspõhiste lahendustega ning tuleviku kliimastenaariumitega. Täiendavalt nõustatakse haljastuse rajamisel omavalitsusi.

Rajatava pilootala asukoht Kaluri tee ja Mereranna tee vahelisel lõigul. Joonis: Peatänaval eskiisprojekt, SWECO Projekt

Mitmed omavalitsused varustatakse digitooristadega, millega nad saavad kavandada vajalike lahendusi üleujutuskindluse suurendamiseks (sh riskikaardid probleemsetele aladele); seirata sademeveesüsteeme (sh sademete, vooluhulga ja veekvaliteedi seirejaamad ning kvantiteedi- ja kvaliteedipõhised juhtimislahendused, kontrollsüsteemide kaugjuhtimine, väikse voolutarbega andurite lahendused).

Lisaks koostatakse hüdraulilised mudelid (Viimsis Randvere tee testalale) ja nende põhjal tuvastatakse üleujutusriskid ning siis nende põhjal täpsustatakse NBS/SUDS lahendusi, mis peavad enam vastu kliimamuutustele.

Kõikidele omavalitsustele koostatakse juhised, kuidas planeerida GI lahendusi, eesmärgiga hoida elurikkust, vältida linnalisi kuuma saari ja tagada hea elukeskkond, tehakse NBS/SUDS hooldejuhised.

Viimsi pilootala – peatänaval lõik

Pilootaladele luuakse kaheksas

omavalitsuses (Viimsi, Haapsalu, Rakvere, Narva, Võru, Riia, Valmiera, Cesis) looduspõhiseid ja kombineeritud (st mitut eri eesmärki täitvad, nt sademevee kogumine ja taaskasutamine) sademeveelahendusi. Olenevalt piirkonnast tegeletakse kas üleujutatavate aladega, sademevee ärajuhtimisega, selle kogumisega. Ka teostatakse projekti raames tulemuste ja mõjude hinnangud, et seeläbi paremaid lahendusi luua. Viimsisse kavandatakse sademevee taaskasutuse säästlikku lahendust. Pilootala asub valla peatänaval, Randvere teel, Kaluri tee ja Mereranna tee vahelisel lõigul.

Tark sademeveemahuti

Randvere peatänaval lõigule on kavandatud maa-alune nutikas sademevee kogumise mahuti. Kogumismahutist saaksid selle kasutajad sademeveet pumbata (nt teede puhastamiseks, lillede kastmiseks, sademeveesüsteemide puhastamiseks jne). Mahutist saab omavalitsuste lepingupartnerite ametlik veevõtjaam. Lisaks kasutatakse paagi vett selle projekti el-

luvimise käigus rajatavas avalikus tualetis ja piirkondades automaatse taimekastmise süsteemis. Tugevate vihmasadude ajal, kui paak on täis, aktiveerub selle ülevoolu- ja infiltratsioonisüsteem. Pilootala lõigul luuakse uus tänavakeskkond, haljastus- ja maastikujunduslahendus.

16 partneriga meeskond

Projekti juhtpartneriks on Viimsi vallavalitsus. Lisaks Viimsi vallale osalevad partneritena Eestist Haapsalu linn, Rakvere linn, Võru linn, Narva linn, Tallinna tehnikakool, MTÜ Balti Keskkonnafoorum (Eesti) ja Nordic Botanical OÜ ning Lätist Riia linn, Valmiera omavalitsus, Cesise linn, Läti regionaalarengu- ja keskkonnaministeerium, MTÜ Balti Keskkonnafoorum (Läti), Riia tehnikakool, Läti keskkonnauuringute keskus ja MTÜ Baltic Coasts.

Kogu projekti maksumus on 5,14 miljonit eurot (LIFE meetme toetus 3,09 miljonit eurot; partnerite omafinantseering koos riigipoolse kaasfinantseeringuga kokku 2,57 miljonit eurot). Sellest Viimsi valla osa on ligi 710 961 eurot (LIFE meetme toetus 426 577 eurot, valla omaosalus 177 740 eurot ja kavandatav riiklik kaasfinantseering 106 644 eurot).

Suur aitäh projekti vedajatele Tanel Mätlikule ja Siim Reinlale! Projekti rahastatakse EL LIFE programmist ja kaasfinantseeringut taotletakse keskkonnaministeeriumist.

Muuga ja Maardu piirkonna õhukvaliteet on paranenud

ÕHUKVALITEET Viimase kahe aasta jooksul mõõtis ja analüüsis Eesti Keskkonnauuringute Keskus õhukvaliteeti Muuga-Maardu piirkonnas, et selgitada välja lõhnahäiringute põhjused ja paika panna jätku tegevused probleemi leevendamiseks. Uuringu lõpparuanne annab põhjust rõõmustamiseks, sest õhukvaliteet on paranenud.

Kristi Berggren
kommunikatsiooni
peaspetsialist

Käesoleva uuringu raames mõõdeti reaalseid emissioone ettevõtete tavarežiimis, lõhnahäiringu esinemist rastermeetodil, e-ninade süsteemi tugevusi ja nõrkusi. Eraldi tähelepanu pöörati 2014. aastal kirjeldatud lõhnaaine vähendamise tegevuskava tulemuslikkusele. Muuga külas asuvad ettevõtted on andnud tubli panuse õhukvaliteedi tõusu: loodud on gaaside kogumise ja töötlemise süsteemi ning naftamahutite täimisel kasutatakse

se aurude tagastussüsteemi. Parane misest annab märku ka kaebuste arvu vähenemine Randvere külast, mis asub Muuga sadama mõjualas.

Viimsi vallavalitsuse keskkonnanosakonna vanemspetsialist Toomas

Luhse sõnul on tegemist väga tänuväärse uuringuga. “Läbiviidud mõõtmised, tehtud analüüsid ja planeeritavad tegevused lõhnaainete esinemise vähendamiseks aitavad kindlasti kaasa parema elukeskkon-

na loomisele Viimsi vallas. Selleks, et keskkonnamet saaks õhukvaliteedi muutustel jätkuvalt silma peal hoida, palume lõhnahäiretest alati teatada riigiinfo telefonil 1247. Mida täpsemini, seda parem,” lisab Luhse.

Õhukvaliteet on Muuga-Maardu piirkonnas paranenud. Kaart: Keskkonnamet

Muuga-Maardu piirkonna näol on tegemist ettevõtluse poolest aktiivse ja tegevusvaldkondade poolest eriliimelise piirkonnaga. Lisaks suurtele naftasaaduste ja kemikaalide hoiustamise ning transpordiga tegelevatele ettevõtetele on metalli-, plasti- ja ehitusmaterjale tootvaid ettevõtteid, kelle tegevusest eraldub lõhnavaid saasteaineid erinevate kemikaalide ja viimistlusvahendite kasutamise tõttu. Sellest johtuvalt laekub piirkonnast aasta aasta järel nii kohalikule omavalitsusele kui ka keskkonnametile õhukvaliteediga seotud kaebusi. 2021. aastal moodustasid Muuga-Maardu piirkonnast keskkonnametile esitatud kaebused ligi poole kogu Harjumaal esitatud välisõhu- ja lõhnakaebuste mahust. Vajadus täiendada uuringu teostamiseks oli selgelt olemas.

Keskkonnamet plaanib tutvustada uuringu tulemusi ja edasisi tegevusi ka kohalikele omavalitsustele. Muuga-Maardu välisõhu kvaliteedi ja lõhnahäiringu uuringu lõpparuanne annab võimalikult palju teavet keskkonnameti kodulehel.

Allikas: Keskkonnamet

Viimsi JazzPopFest toob kokku hea muusika ja toreda seltskonna

FESTIVAL Ilmselt tunnevad kõik viimsilased, et see sügis tuleb teisiti – koroonapiirangutest tekkinud kultuuripidurdusjäljed jäävad selja taha ja Viimsi Artiumi avamiskuu sündmustest pulbitsev mitmekesine programm pakub palju huvitavat. Üks neist on 25. septembril toimuv Viimsi JazzPopFest.

Aarne Saluveer
festivali kunstiline juht

Viimsi JazzPopFesti eesmärk on arendada kaas-aegset vokaalmuusikat ja avada uusi muusikalisi silmapiire. 12 aasta jooksul on festival toonud põnevate kavadege Viimsisse Eesti ja välismaa professionaalseid ja harrastusmuusikuid. Väärtuslikke konkursikogemust on pidanud oluliseks Viimsi oma koorid ja pöidlahoidjad publiku hulgas, et koos noortega muusikast rõõmu tunda.

Sel aastal esineb festivalil teiste seas ka Estonian Voices. Kindlasti saab kontsert olema erakordne elamus, sest nüüd saab kuulata, kuidas nende varasemad hittlood ja uus muusika Artiumi suures saalis kõlavad. Neile, kes varem pole Estonian Voices kontserdile pääsenud, teadmiseks, et mitme auhinnaga pärjatud ansambel on eksperimenteerimislembene maailma tippu kuuluv vokaalsektett, kelle amplituud hõlmab jazzi, klassikalist muusikat ja folki ning repertuaar sisaldab nii originaalloomingut kui ka virtuosseid seadeid rahvamuusikast pophittideni.

Festivalil on mitmeid esinejaid
Muusika ja kooslaulmine on Eesti jaoks midagi enam kui lihtsalt ajaveetmise vorm. Ühise keele ja meele leidnuna oleme ühiselt laulukaare all oma vabadusiha kuulutanud – nii on laulmine meie omakultuurse iseolemise sünnitunnistus ja selgroog. Juba esimene laulupidu 1869 näitas, kui võrdkaasahaarav ja ühendav vägi on Eesti heliloojate muusika ühendatud Eesti luuletajate tekstidele. Eile, täna ja tulevikus – sestap ongi oluline toetada ka Viimsi koore, kes on teel järgmisel aastal toimuvale XIII noorte laulu- ja tantsupeole “Püha on maa”. Ja eriti hea meel, kui jätkatakse ühist harrastust ka pärast lõputunnistuste saamist vilistlastena – just selline on Viimsi Vilistlaskoor Andrus Kalveti juhtimisel.

Viimsi JazzPop festivalil annab kontserdi ka Estonian Voices. Foto: erakogu

Nukukoor on legendaarne oma lavastuslike etteastete tõttu. Foto: erakogu

Muusikapäev loob ühiselt meie muusikaelu

MUUSIKA Eesti eri paigus kõlab 1. oktoobril muusika, sest tähistame koos ülejäänud maailmaga rahvusvahelist muusikapäeva.

Kaisa Lõhmus
muusikapäeva meeskonna liige

Eestis tähistatakse muusikapäeva Eesti muusikanõukogu eestvedamisel juba 20 aastat, ent komme sai alguse veelgi varem. Traditsiooni algatas 1975. aastal tollane rahvusvahelise muusikanõukogu president ja maailmakuulus viiuldaja Yehudi Menuhin, kes soovis inimeste tähelepanu juhtida sellele, kui tähtis on muusika meie igapäevaelus. Muusikapäeva eesmärk oli olla ka solidaarne ja viia muusika kõigini – ka nendeni, kel rahakott seda muidu ei võimaldaks. Seetõttu on ka võimalikult paljud muusikapäeva kontserdid tasuta.

Sel aastal on võimalik kõigil muusikasõpradel aktiivselt muusikapäeva programmis kaasa lüüa, korraldades ise meelde jääv muusikapäeva sündmus, külastades

kontserte või kuulates head muusikat. Kontserdid kõlavad jätkuvalt erinevates paikades, muusikat võib kuulda kaubanduskeskustes, raamatukogudes, kirikutes ja mitmel pool mujal. Muusikapäeva kontsertide repertuaari on seinast seina, muusikat kõlab klassikast pärimuseni. Muusikapäev kutsub ülesse muusikast mõtlema, seda märkama ning väärtustama.

Eesti muusikanõukogu president ning muusika- ja teatriakadeemia rektor Ivari Ilja rõhutab, kui olulist rolli mängib muusika maailma eri otstes – ja seda vaatamata viirusele või konfliktidele: “Muusika võime muutuva maailmaga kohanduda on lõputu, kuid meie põhisõnum siin Eestis on, et uues olukorras hüppeliselt arenenud virtuaalse, kontaktivaba muusika

Foto on rahvusvahelise muusikapäeva galalt aastal 2021 rahvuskooperis Estonia. Foto: Rasmus Kooskora

esitamise kõrval on elav muusika ikkagi kõige tähtsam. Muusikapäev on kindlasti ka rõõmupidu, sest saame seda tänavu tähistada ilma piiranguteta. Rõõmustame, et meil on inimesed, kes suudavad muusikat luua ja esitada, ning muidugi neid, kes soovivad ja oskavad seda nautida ja vastu võtta. Väärtustagem, ja mitte ainult rahvusvahelisel muusikapäeval, muusikuid, kes on end pühendanud elukutsele, mis ei saa kunagi selgeks, mis on kogu elu kestev teekond täis loomist, lõputut harjutamist ja eneseületust. Ja loomulikult ütleme aitäh publikule, kelle huvi ja armastus sellele kõigele sügavama mõtte annab.”

Muusikapäev Viimsis

Viimsi vallas toimub 1. oktoobril mitmeid muusikapäevale pühendatud tasuta sündmusi. Kell 13 astub Viimsi huvikeskuses üles Anne Adams, kes esitab valiku oma armsamatest autorilauludest ning parimaid sõprade-muusikute loodud heliteoseid. Viimsi raamatukogus esinevad kell 15 tšellist Andreas Lend ja akordionist Allan Jakobi, kelle esituses kõlab Heino Elleri, Jean Sibeliuse ja Astor Piazzolla

koorijuhi ette. Nende ülimenukal kontsertreisil Austraalias salvestas maailma suurim klassikakanal kaks kava Eesti muusikast ja need on saanud kuulajatelt väga kõrge hinnangu. Koori erilist kõla on kiitnud Jose Carreras. Repertuaar klassikast popi, jazzi ja rokini ning koostöö Eesti ja maailma tuntud artistide ja orkestritega on võimaldanud esineda Londoni Roundhouses koos Imogen Heapiga ja olla valitud “Eurovisioni” Choir of the Year 2017 televisiooni konkursi finaali, kus esitati Veljo Tormise mälestuseks kava “Absolute Tormis”.

loomingu. Muusikaelamuse võrra rikkamaks saavad ka Prangli saare elanikud ja külalised, kell 15 toovad Prangli rahvamajas lauljanna Loore Laimets ning klaverivirtuoos Eduard Kuzovlev kuulajateni tuntud lugude kavereid nii eesti kui ka inglise keeles. Pillide kuningat – orelit – saab muusikapäeval kuulda Aivar Sõerdi esituses kell 18 algaval kontserdil Püha Jaakobi kirikus.

Traditsiooniliselt kulmineerub muusikapäev suurejoonelise galaga, kus tunnustatakse muusikavaldkonna parimaid. Sel korral toimub rahvusvahelise muusikapäeva gala koostöös suurepärase akustikaga ja mitmekülgsed võimalusi pakkuva Viimsi Artiumiga ning on ühtlasi uue kultuuri- ja hariduskeskuse avakuu lõpupidustus. Gala muusikajuht ja dirigent on Risto Joost, lavastaja ja stsenaarist Veiko Tubin, õhtujuht Hennesi Schmidt. Laval on üllatussolistid ja Vanemuise sümfooniaorkester. Galast on huvilistel võimalik osa saada ETV vahendusel kell 21.35 ning piiratud koguses pileteid on müügil Piletilevis. Lisainfo muusikapäeva kodulehelt www.muusikapäev.ee.

Näitus "Rõõm pühapäevast" jääb avatuks 25. oktoobrini. Fotod: Mikk Leedjärv

Graafik Evi Tihemetsa rõõm pühapäevapiltidest

NÄITUS Viimsi Püha Jaakobi kirikus on väljas augustis 90. sünnipäeva tähistanud graafiku Evi Tihemetsa näitus "Rõõm pühapäevast".

Erkki Juhandi
näituse kuraator

Näituse mõte sai alguse kunstihoo- ne ateljeest väljakolimisel, mille käigus avastas kunstnik ammuunustatud tööd. Teosed pärinevad 1999. aastast, mil need oli väljas kevadisel näitusel Kastellaani maja galeriis. Tookordse näituse nimi oli "Pühapäevapildid", nüüd siis "Rõõm pühapäevast". Pealkiri näitusele oli tol korral tulnud isenesest. "Oli rõõmus kevadine aeg ja intensiivne tööperiood. Võib-olla oli põhjus veidi ka selles, et mõned tööd olid pühapäeval tehtud," meenutas Tihemets.

Kõik väljapandud tööd olid nii tol korral kui ka nüüd kollaaži tehnikas ja puitalusel. "Tahaksin sel puhul oma venda meenutada, kes oli puidutöö meister ja rõõmsalt nõus tegema mulle aluseid, mille peale sai kergesti

Tööd on tehtud kollaaži tehnikas.

trükitud graafilisi töid kleepida," rääkis kunstnik. Ta lisas, et tegemist on ainukestemplaridega. "Neid töid oli päris tore paarikümne aasta tagant avastada ning näitust on olnud väga põnev uuesti kokku panna ja mõtestada."

Evi Tihemetsa on vaatamata kõrgele vanusele loominguliselt aktiivne ka praegu. Möödunud paarikümnele aastale tagasi mõeldes nentis ta, et käsitöös pole selle ajaga muutunud, kuid formaadid on suuremaks läinud. Viimasel ajal on tema näitused peamiselt kirikutes toimunud – Viimsi Püha Jaakobi kirikus ja Tallinna Jaani kirikus. Kunstniku sõnul on kiriku jaoks näituse tegemine suunatud tegevus.

"Soovin, et kui pühapäeval algab jumalateenistus, saaksid inimesed

rõõmsama meeleolu ja seda isegi siis, kui ilm on väljas hallikas. Et oleks rõõm käimisest ja millegi positiivse nägemisest. Tore, kui märgatakse ka tehnilist poolt ja see kellelegi meeldib," mõtestas Evi Tihemetsa uut näitust. Ta lisas, et graafikale omaselt, mida lähemalt seda vaadelda, seda enam detaile märkab ja vahel hakkavad inimesed nägema isegi rohkemat, kui sinna pandud on.

Evi Tihemetsa, alates 1968. aastast Evi Viires, on sündinud 21. augustil 1932 Tapal. 1958. aastal lõpetas ta ER-KI raamatugraafikuna. Alates kunsti-instituudi lõpetamisest on ta osa võtnud kõigist eesti graafika näitustest nii Eestis kui ka välismaal. Ta on pälvinud mitmeid graafikapreemiaid, millest viimane on 2013. aastal Kristjan Raua preemia seitsmest isikunäitusest koosneva 80. juubeliaasta sarja eest.

Evi Tihemetsa isikunäitus "Rõõm pühapäevast"

■ 14.09–25.10 Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Kirik on avatud T–R kell 14–18.
■ Täpsem info: erkki.juhandi@eek.ee.

KÜTTEPERIOOD

Kütteperiood algab – kontrollige üle gaasiseadmed!

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) tuletab seoses algava kütteperioodiga meelde, et gaasiseadmeid ja nendega seotud lõõre ning ventilatsiooni tuleb regulaarselt hooldada ja kontrollida.

Hoolduse õigeaegne tegemata jätmine või vale seadistamine põhjustavad seadme efektiivsuse langemise. Hooldamata gaasiseade ja ummistunud kors-ten või mittetoimiv ventilatsioon võivad põhjustada ka vingugaasi tekke. Gaasiseadmega ruumides ei tohi ventilatsiooniavasid sulgeda, sest gaas vajab põlemiseks õhus sisalduvat hapnikku. Kui hapniku juurdevool on piiratud, toimub hapniku puudusest tingituna mittetäielik põlemine, mille käigus tekib vingugaas.

Gaasiseadme hooldamist ja sellega seotud korstna hooldustöid ei tohi ise teha. Gaasitorustike ja seadmete remonti ning hooldust võib teha ainult vastavat eripädevust (A-kategooria gaasitööde vastutav isik) omav isik, kellel on majandustegevuse registris vastav registreering. Gaasiseadme korstnat tohib puhastada ainult pädev korstnapühkija.

Gaasiseadmetele kehtestatud nõuete ja ohutuse tagamise eest vastutab alati omanik või kasutaja. Korterisiseste seadmete puhul on selleks korteri-omanik, ühiskasutuses olevate torustike ja seadmete puhul vastutavad kõik korteriomanikud ühiselt. Gaasiseadmete paigaldamisel ning hooldamisel tuleb lisaks õigusaktidele järgida ka seadme kasutusjuhendit ning selles välja toodud hoolduse sagedust. Gaasipaigaldise kasutamisel tuleb lasta gaasipaigaldist kontrollida iga nelja aasta tagant. Gaasikatla korstnat tuleb lasta kutsetunnistusega korstnapühkijal puhastada samuti iga nelja aasta tagant.

Eluruumi gaasipaigaldiste kontrolli teostajate nimekirja leiab TTJA kodulehelt. Eluruumi gaasipaigaldiste kontrolli teostamist ja kehtivust saab kontrollida TTJA e-teenuste avalikust vaatest.

TTJA on järelevalveprojektide käigus tuvastanud rohkelt puudusi gaasipaigaldistega korterites. Näiteks kontrolliti eelmise aasta lõpus Põhja-Tallinnas sadu kortereid, kus enam kui pooled gaasipaigaldised tunnistati nõuetele mittevastavateks.

Lisaks tuletab TTJA meelde, et alates 1. märtsist 2021 on kõikides gaasikütteseadmega või gaasiveesoojendiga hoonetes vingugaasiandur kohustuslik. Vingugaasiandur on ainus seade, mis tuvastab vingugaasi. Vingugaasiandur annab häiresignaali märku, kui vingugaasi kontsentratsioon õhus hakkab lähenema tasemele, mis on ohtlik inimese tervisele. Vingugaasiandur tuleb paigaldada vastavalt seadmega kaasas olevale paigaldusjuhendile.

Vaata lähemalt: vingugaas.ee.

Aap Andreas Rebas

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kommunikatsiooninõunik

Kõikides gaasikütteseadmega või gaasiveesoojendiga hoonetes on vingugaasiandur kohustuslik. Foto: Canva

Viimsi JazzPop festival esitleb:
Estonian Voices
25.09 kell 17:00
@ Viimsi Artium

Lisaks astuvad kuulajate ette eelmiste festivalide parimad:
NUKU koor, ETV tütarlastekoor ja Viimsi Kooli vilistlaskoor

Randvere tee 20, Viimsi
viimsiartium.ee

VIIMSI MUUSIKAKOOL ESITLEB

„Viimsi Trompetikõla 2022“
sügiskontsert

Viimsi Kultuuri- ja Hariduskeskuses Artium
27. septembril

15:00 trompetisolistide kontsert
19:00 „Viimsi Trompetikõla 2022“ sügiskontsert

Esinevad: Viimsi noored trompetistid, trompetiansamlid ja Viimsi Brass.
Kaastegev: Eesti Noorte Kontsertorkester (dirigendid Aavo Ots ja Priit Sonn)

TASUTA

Improteater õpetab eksima, arendab koostööd ja täidab elu rõõmuga

IMPROTEATER Kõik me otsime siin elus emotsioone, mis meid üllataksid, raputaksid ja kasvataksid. Vaid enda mugavustsoon on see, mis meid tagasi hoiab. Sellest hetkest peale, kui leidsin tee improviseerimise teatrini, pole minu elu olnud mugav, vaid täis ettearvamatust ja positiivset emotsiooni.

Merilin Kirbits
näitleja ja huviringi juhendaja

Improteater on üle maailma palavalt armastatud teatritvorm, kus kõik sünnib publiku silme all. Etendused on improviseeritud, mis tähendab, et kõik sünnib siin ja praegu, midagi eelnevalt kokku leppimata – teksti ei ole pähe õpitud ja mängitavat lugu välja mõeldud. Näitlejad küsivad publiku käest märksõnu ja nendest inspireeritult hakkavad sündima põnevad stseenid, lõbusad sketšid, kaasahaaravad laulud ja vaimukad karakterid. Lisaks näitlejatele improviseerivad etendustel ka valgustaja ja muusikud. Improteatri võlu peitub ootamatuses, situatsiooni-koomikas ning artistide leidlikkuses. Keegi ei tea, mis juhtuma hakkab, kõik on võimalik ning see on meeliterutavalt vaimukas!

Improteatri proove nimetame trennideks, sest koosmänguks on vaja keskendumist, tähelepanu, vabadust, eneseväljendust jne. Nende omaduste treenimiseks on impronäitlejatel suur pagas mängu, harjutusi ja ülesandeid, mis pakuvad kuhjaga mängurõõmu. Tundide käigus me lepime endaga, oma

mõtete, oma kehaga ja just sellepärast, et teised mängijad aktsepteerivad mind sellisena, nagu ma olen. Kõik osalised on kogu aeg mängu kaasatud ning keegi ei tunne ennast kõrvalejäetuna. Meie kohtumised võivad pakkuda peale mängurõõmu ka vaheldust igavale argipäevale ning isiklikele muredele. Kõige olulisem on teada, et improteater ei vaja mingisugust eelnevat näitlemiskogemust, oluline on tahe ja teineteisega arvestamine.

Kes olen mina?

Mina lõpetasin aastal 2009 Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia näitleja eriala ja olen sellest ajast peale olnud vabakutseline näitleja ning tegev ka improviseerimise teatris. Pealtnäha kaks täiesti erinevat teatritvormi, kuid salamis teineteist täiustamas. Improviseerimise teater lennutab su välja kindlusest ja raamidest, mida oleme pidanud enda jaoks vajalikuks. See teater on õpetanud eksima, tundma rõõmu vigadest ning laskma vabaks omaenese egost. Koostöö ja keskendumine teistele on võti tõelise vabaduseni.

Hetkel olen näitleja, trupi- ja projektijuht improteater IMPEERIUMIS, mis on välja kasvanud 2013. aastal Eesti esimesest improteatrist – Eesti Improteatrist. Imp-

Improteater ei vaja mingisugust eelnevat näitlemiskogemust, oluline on tahe ja teineteisega arvestamine. Foto: Kalev Lilleorg

roteatri IMPEERIUM liikmed on kutselised näitlejad, kes lisaks IMPEERIUMile kuuluvad teiste Eesti teatrite draamatruppidesse või tegutsevad vabakutselistena teatri-, tele- ja filmiprojektides. Peale näitlejate on IMPEERIUMis ka andekad muusikud ning suurepäraseid valguskunstnikud, kes aitavad levitada improarmastust Eestis. Enda koolitamiseks külastame improfestivale üle maailma, et saada inspiratsiooni ning esinemiskogemust. Viimane külastus oli septembris, kus sai osaletud improfestiival Bulgaaria pealinnas Sofias, kus

meie pudikeelne etenduse formaat sai suure tunnustuse osaliseks.

Improteatri tunnid Viimsis

Ladinakeelne sõna *imperium* tähendab võimu. Soovime vallutada kõikide eestlaste südamed ja tekitada maailmakaardile veel ühe improrõõmust tulvil maa, kus inimesed väärtustavad koostööd ja loovust ning kus valitseb kujutluse võim. Minu jaoks on saanud improteatrist väga tähtis osa elust, sest vaimne ja füüsiline keha saab alata kosutust. Soovitan igati osa-

leda mõnes improteatri tunnis, et anda endale võimalus saada osa ülimast rõõmusest.

Viimsi huvikeskuses saab sügishooajal improteatri ringist osa võtta igal kuul ühe korra ning kui juhtub, et osalised soovivad sellega tihedamini tegeleda, siis uuest aastast saab tundide arvu suurendada. Olen põnevil ja ootan juba kohtumist uute ja inspireerivate inimestega!

Lisainfot meie teatri kohta leiab kodulehelt improimeerium.ee ning tundide kohta Viimsi huvikeskuse kodulehelt.

Tähistame sügise saabumist ubinapäevaga

UBIN Viimsi rahvas on suur õunaarmastaja – pea igas aias leidub õunapuid ning praegu on kätte jõudnud aeg, mil õunad on valmis saanud. Kindlasti ei tasu õunu puu alla mädanema jätta, vaid tuleb teha õunakooki, -mahla, -moosi või süüa lihtsalt õunad värskelt ära. Viimsi Rannarahva muuseum ootab kõiki 24. septembril Viimsi vabaõhumuuseumisse ubinapäevale.

Jekaterina Alipova
ürituse korraldaja

Ubinapäeva keskmeks on mahlatalgud. Kõigi soovijate õunad presib kohapeal tervislikuks mahlaks Hiiumaalt kohale vurav suur mahlapress. Teil jääb üle ainult õunad kotiga kohale tuua ja kaasa võtta ka mõni suuremat sorti nõu, millega mahl kenasti koju transportida.

Avatud on ka taluturg

Pea meeles, et Viimsi taluturult leiad rikkaliku valiku erinevaid õunu, ploome ning muid aiasaadusi. Meie turul kaupleb igal laupäeval

pea 25 müüjat, nende seas Asuva aed, kellel on meeletult lai sordi valik õunu, ploome ja pirne igale maitsele. Uurisime Asuva aia peremehe Ain Ootsingu käest, kuidas ta viljapuude kasvatamiseni jõudis ning mida soovib enne talve tulekut viljapuudega teha, et järgmise aasta saak oleks parem.

Ain Ootsing: "Meie õunaaed asub Ahjal Põlvamaal. Nii nagu

elus ikka, saavad asjad alguse juhustest kokkulangevusest. Pärast kõrgkooli lõpetamist pöördusin tagasi kodukohta, hakkasin maha ehitama ja panin aeda kasvatama mõned õunapuud. Tegelesin aiandusega ja kasvasin erinevaid kultuure – lilledest ja seemnetest maasikateni. 1990ndatel sai puid järjest juurde istutatud ja nii pühendusingi puuviljakasvatusele.

Üks õun päevas hoiab arsti eemal. Tarbime seda, mida aed meile pakub, ning oleme terved! Foto: Canva

Aias lõõvad töödes kaasa kõik pereliikmed.

Viimsi taluturul hakkasime käima üsna turu tegutsemise algusest saadik. Mulle meeldib, et Viimsi taluturg on tõeliselt toimiv turg. Selle teevad meeldivaks eelkõige inimesed, kes oskavad hinnata kohalikku toitu ja tunnevad huvi meie tegemiste vastu. Eks meiegi toidulauale jõuab ühtteist Viimsi taluturult – head leiba, kala, liha, magusat kraami.

Meie aias kasvab 50–60 sorti pinnipuid, õunapuid umbes poole rohkem, ploomisorte leidub 40–50. Mõned sordid lähevad, mõned tulevad juurde. Tegelikult otsime kogu aeg paremaid, maitsevamaid ja ilusamaid sorte. Tore on kuulda, kui inimesed oskavad küsida mõnda kindlat sorti, mis neile eelmistest aastatest on meeldinud.

Valmistame puuviljadest ka erinevaid mahlaid, mille tooraine on samuti meie aias kasvanud. Mõned aastad tagasi tekkis huvi traditsioonilisel meetodil valmistatud siidri ja perry vastu. Täna on nad laagerdunud ja valmis.

Nõuanne õunapuid omavatele inimestele: õunapuud tahavad augustis kastmist, sellest sõltub järg-

Ajakava

- Kell 11–13 ootab tädi Tiitu kõiki lapsi Kingu tallu, kus pakub maitsevaid pannkooke õunamoosiga ja värskelt pressitud õunamahla.
- Viimsi vabaõhumuuseumis on kõigil soovijatel võimalus osta suitsukala otse ahjust.
- Viimsi taluturul on avatud dekoreeritud fotonurk, fotograafiks Mairit Meite. Broneeri aeg: mairitmeite@gmail.com. Fotosessioon kestab 15 minutit ja maksab 25 eurot.
- Kell 10.30–12.30 mängib lõõtsa Priit Laatre.
- Mahlapressimine Viimsi vabaõhumuuseumis toimub sel aastal 24. ja 25. septembril. Registreerimine: Triinusc@gmail.com, tel 518 9693. Mahlapressimise tasu on 40 senti liitri eest!

mise aasta saak. Puud talvituvad hästi, kui maa on natukene külmutunud ja lumega kaetud. Seega tuleb lootust, et talv tuleb parasjagu külma ning lumine."

Sügisõhtutel on taas aega lugemiseks

RAAMATUD Täna, 23. septembril algas sügis ja pimedad õhtud lähevad aina pikemaks. Üks võimalus nende sisustamiseks on lugeda head kirjandust. Miks mitte teha lugemisõhtuid terve perega? Ka raamatusoovitusi jagame sel korral nii täiskasvanutele kui ka noortele.

Reet Kukk

raamatukoguhoidja

Tommi Kinnunen
Ei öelnud, et kahetseb
Varrak, 2022. 255 lk

“Ei öelnud, et kahetseb” on meelde jäävate karakteritega mõjus romaan. Autor on andnud hääle neile naistele, kes seni on vaikinud. Teose alapealkiri kannab nimetust rännakuromaan ja teekonnal ollaksegi nii füüsiliselt kui ka vaimselt. Kerge see rännak ei ole. Rännatakse vahetult pärast II maailmasõja lõppu ja seda teevad naised, kes on olnud sakslaste teenistuses ning nüüd, pärast nende lüüasaamist, peavad leidma oma tee Põhja-Norrast tagasi koju Soome. Sõda on küll lõppenud, kuid selle haardest ei ole lihtne end lahti rebida, see ei kao jälgi jätmata. Kõigil on valus, kuid nende naiste tundeid ei võeta sama tõsiselt kui sõdinud meeste omi. Meeste tegevust õigustatakse käsuliinidega, kuid naised

peavad kandma vastutust üksikisikuna. Turvalist elu pole “valel poolel” olnud naiste jaoks enam olemas. Sündmuste käiku elus pole paraku võimalik ette näha, nagu pole mõtet kadestada inimest, kelle muredest midagi ei tea. Ka mingil ajahetkel õiged sammud võivad osutuda vigadeks ja sind maha suruda, kuid ikka ja jälle tuleb leida jõudu ennast taas püsti ajada ja edasi liikuda. Vahel on see väga valus, kuid siiski võimalik. Ka raskustel on mõte. See muudab inimest ja teeb temast selle, kes ta parajasti on, et leida koht ka muutunud maailmas.

Romaani tähelepanu keskmes on viie naise saatused. Lahinguhaavu ravitsedes, laipu pestes või surnute nimikirja ümber trükkides olid need naised ümbritsetud sõja tapvast mõjust, mille tõeline tähendus jõuab nende teadvusse alles kõndides läbi maaililise ja karmi Põhja-Soome maastiku, teadmata õieti, mis neist saab või mis neid tabab. Nad unistavad kodust, aiamata, kas see üldse veel eksisteerib. Viis naist kannavad justkui samasuguste valikute tagajärjel oma koormat, kuid igal neist on siiski omad isiklikud põhjused, kartused ja valud. Katsumused panevad tegelasi kannatama kõige julmemal moel. Varakevadise põhjamaise maastiku karmus ja ilu peegeldab naiste siseilmas toimuvat. On märjad jalad ja püüdnud pead, on külm ja nälj, on miinidega ääristatud teeservad ja õhku lastud sillad, on häbi, hirmu ja hüljatuse tunded, kuid kohati ka vabanemise rõõm ja lootusrikkus.

Tommi Kinnunen on autor, kelle teoste tegelased äratavad tundeid ja panevad mõtlema inimeseks olemise võimaluste üle maailmas, kust sõda ja ebainimlikkus endiselt kuhugi kadunud ei ole. Näiteks huvitav tähelepanek Irenelt, romaani ühelt keskselt tegelaselt, kes oma mehele ja pojale

mõeldes jõuab järeltulele, et inimestelt ei saa nõuda midagi, mida nad ise oma peaga anda ei mõista. Kindlasti lisab teosele mõjust juurde Jan Kausi suurepärane tõlge.

Ulvi Ingver-Kuklane
Idu

Menu Kirjastus, 2021. 559 lk
Romaan “Idu” tugineb autori mälestustele lapse- ja koolipõlvest 1960.–1970. aastate Võrus. Omavahel põimuvad kaks teineteist täiendavat süžeeleini, mille autor on oskuslikult ühte liitnud. See on nii peategelase Tuuli suurekskasvamise lugu kolmeaastasest tüdrukutirtsust kuni täisealiseks saamiseni kui ka tüdruku isa ja tema suguvõsa lugu, mis on antud edasi isa mõtete ja tunnetena, aga ka teiste pereliikmete mälestuskildudena. Küüditamine, Siber, vangla-aastad, põgenemine läände, Ameerika unistus. Sündmusi ja tundeid kirjeldatakse teose alguses üsna lapselikult vaatevinklist lähtudes, muutudes järk-järgult nüansirikkamaks. Raamatu pealkiri on sümbol, mis autori sõnul tähendab uut algust, elu jätkumist.

Raamatu esitlus toimus 8. juunil Viimsi raamatukogus, kus autor ütles: “Mind võlus jäägitult esivanemate omavaheline harukordne ütehoidmine, hoolivus ja armastus, mis aitasid

neid läbi üliiraskete ajalooliste katsumuste. Minu isa perekonna saatuses peegeldub tegelikult kogu meie rahva ajalugu. Raamatu tegelased ei ole jäänud kinni ülekohtu ja masenduse võrku; surmade ja ebaõigluse traagikakangas on võrtsitatud aasimiste ja lõbusate seikadega läbi erinevate põlvkondade.”

Tegemist ei ole siiski dokumentaalse teosega: “Päris faktitruu olukordade ja inimeste kirjeldus pakub tõenäoliselt huvi vaid ajaloolastele ja oma perekonna liikmetele. Seepärast otustasin kogutud materjali kujundada romaaniks, mis avaneb lugejale mitmekihilisena. Põnevust peaks jaguma romaani viimaste lehekülgedeni, sest lõplikud niidiotsad esialgu mõistamatute käitumusmustrite osas seotakse tervikuks alles lõpupeatükkides.”

NOORTELE

Emma Karinsdotter
Tuhande Tähe saar
Varrak, 2020. 246 lk

Loo peategelane Tigris on 11-aastane vapper, aga samas ka õrn ja hoolitsev tüdruk, kelle ema suri autoõnnetuses kümme aastat tagasi. Tüdrukul endal on sellest sündmusest südame kohal pikk arm. Aastatega ei ole kalli inimese kaotusega hinge jäänud arm taandunud, igatsus ema järele on ainult kasvanud. Tüdruk armastab küll oma isa väga, aga isa on lakanud justkui elamast ning ei pööra Tigrisele piisavalt tähelepanu. Pärast õnnetust ema ei ole isa enam endine, ka tema ei ole juhtunud tragöödiast üle saanud. Ta on langenud depressiooni, mistõttu on ka pere majanduslik olukord halvenenud ning isal ja tütrele tuleb kolida uude, väiksemasse korterisse. Ühel päeval leiab tüdruk lahti pakkimata asjade hulgast kummalise puust kasti, mille peal on tema ema nimi. Igatsusest ajendatuna poeb tüdruk justkui ema järele lõhnasse kasti ja jääb seal sügavasse unne. Ärgates asub ta hoopis kummalises maailmas – tundmatu saare rannal. Siit saavad alguse Tigrise seiklused unenäolisel Tuhande Tähe saarel ja ühtlasi teekond ema kaotusega leppimiseni. Saar peidab endas

mitmeid saladusi. Seal on Ariann oma lauludega, tähekiivid ja Leo oma pilvelammastega ning kusagil peab olema ka Tigrise ema. Ent saarel on ka tumedam pool, seal elab Vari ja nüüd on see hakanud kustutama taevast tähti, mis saarele elu annavad. Seal on ka eluohulik Kivistunud mets, kuhu Tigrise ema kadus.

“Tuhande Tähe saar” on ilus ja kaasaaharav, aga samas ka raske lugu. See raamat pakub ühte võimalust kalli inimese kaotusest ülesaamiseks ja edasielamiseks. Lisaks on see lugu sõprusest ja igatsusest. Lugu sellest, kuidas fantaasiamaailm võib aidada elus raskeid aegu ületada. Autor on öelnud, et kirjutas selle lohutuseks neile, kes on kedagi oma elus kaotanud, ja ühtlasi sooviga, et see oleks üks seikluslik lugu, mida saab põnevusega lugeda. Luges kogeme, et lapsed on tugevamad, kui täiskasvanud arvavad, kuid nad ootavad ausust ja usaldust. Tundeid ei tohi karta, ka viha ja nutt võivad teha head, sest need annavad võimaluse kogunenud emotsioone välja elada. Emma Karinsdotteri südamluk fantaasia tuletab meelde Astrid Lindgreni “Vendade Lõvisüdamete” ja “Mio, mu Mio” imelist maailma. Autorit ongi nimetatud tänapäeva Astrid Lindgreniks. Ise ütleb ta oma teose kohta järgmist: “Ükskõik kui pime praegu tundub, on alati tähti. Ja kuni on tähti, on ka lootust.”

muu-sika Päev

Anne Adams
Viimsi Huvikeskuses
1. oktoober
13.00

Sisepääs tasuta

Viimsi Teaduskool
ootab tööle või praktikale

Viimsi Teaduskool otsib innukaid teadushuvilisi juhendajaid Viimsi Artiumi hoonesse!

Eriti on oodatud elektroonikast, statistikast ja biokeemiast vaimustunud!

www.viimsiteadus.ee

September Viimsi Huvikeskuses

NÄITUS
KÜLLI LAIKRE "LILLEDE PIDU"

SÜDMUSED
VIIMSI MÄLUMÄNGUSARJA 3. VOOR
20. SEPTEMBER KELL 18.00

JUMESTUSE TÖÖTUBA 50+
24. SEPTEMBER KELL 11.00

UUED HUVIRINGID
EMADE- JA LASTE RAAMATUKLUBI
VESTLUSRINGI HOMMIK

IMPROVISATSIOONILINE TEATRIRING

Tutvu lähemalt huvikeskuses
toimuvaga www.huvikeskus.ee

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Kontserdid ja teatrietendused

25. septembril kell 17.12. Viimsi JazzPop Fest esitleb: Estonian Voices Viimsi Artiumis. Korraldab Viimsi vallavalitsus.

26. septembril kell 19 vokaalmuusika kontsert The House Jacks (USA) Viimsi Artiumis. Korraldab SA Viimsi Artium.

27. septembril kell 18 kontsert "Unustamatu Georg Ots" Viimsi raamatukogus. Korraldab Viimsi raamatukogu.

29. septembril kell 19 Tõnu Kaljuste, Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Tallinna Kammerorkester "SANCTUS" Viimsi Artiumis. Korraldab AS Viimsi Artium.

1. oktoobril kell 13 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert – Anne Adams Viimsi huvikeskuses. Tasuta. Korraldab Viimsi huvikeskus.

1. oktoobril kell 15 rahvusvahelise muusikapäeva helid – Andreas Lend (tšello), Allan Jakobi (akordion) Viimsi raamatukogus. Tasuta. Korraldab Viimsi raamatukogu.

1. oktoobril kell 15 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert – Loore Laidmets (vokaal) ja Eduard Kuzovlev (klaver) Prangli rahvamajas. Tasuta. Korraldab Prangli rahvamaja.

1. oktoobril kell 18 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert – Aivar Sõerd (orel) Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Tasuta. Korraldab EELK Viimsi Püha Jaakobi kogudus.

1. oktoobril kell 19 rahvusvahelise muusikapäeva gala Viimsi Artiumis. Tasuline. Korraldab MTÜ Eesti Muusikanõukogu.

Noorsootöö

27. septembril kell 15 orienteerumine Püüsi noortekeskuses. Korraldab Püüsi noortekeskus.

27. septembril kell 16 filmiõhtu Püüsi noortekeskuses. Korraldab Püüsi noortekeskus.

29. septembril kell 12 päev noortele

Püüsi noortekeskuses. Korraldab Püüsi noortekeskus.

30. septembril kell 16 piljarditurniir vanusele 13+ Püüsi noortekeskuses. Korraldab Püüsi noortekeskus.

Eakatele

28. septembril kell 8 eakate väljasõit "Lahedalt Lahemaale". Giid Janek Šafranovski. Korraldaja: Haabneeme päevakeskus, lisainfo Lehte Jõemaa, tel 5624 0688. Buss väljub Haabneeme busside lõpp-peatusest spaa kõrvalt.

30. septembril kell 16 "Saalomoni tarkuseterad". Vanalinna haridus-kollegiumi viiuliansambel Mosaiik. Vaheteks loeb Indrek Sammul Haabneeme päevakeskuses. Korraldab Viimsi hoolekandekeskus.

Sport

23. septembril kell 12 heategevuslik teatejooks Viimsi staadionil. Korraldab MTÜ Talinnmeeting.

23.–30. septembril kell 18 EOK spordinädal Viimsis, Viimsi keskus ja terviseradadel. Korraldab Viimsi Sport MTÜ.

26. septembril Naissaare elamusmaraton Naissaarel. Korraldab MTÜ Elamusmaraton.

Varia

24. septembril kell 10 Ubinapäev Viimsi vabaõhumuuseumis. Korraldab Rannarahva muuseum.

24. septembril kell 11–13 Sulle 50+, 5 jumestuse töötuba Viimsi huvikeskuses. Korraldab Viimsi huvikeskus.

29. septembril kell 18 Tõnu Kilgase elulooaamatu "Peaasi, et oleks kirge!" esitus Viimsi raamatukogus. Korraldab Viimsi raamatukogu.

1. oktoobril kell 10–17 maagilise reiki I astme koolitus Viimsi huvikeskuses. Korraldab Viimsi huvikeskus.

5. oktoobril kell 15–19 Ettevõtluspäev Viimsi Artiumis.

7. oktoobril Viimsi valla haridustöötajate vastuvõtt Viimsi Artiumis.

HUVIHARIDUS

Teaduskool rõõmustab nii väikseid kui ka suuri

Käesolevast aastast tegutsev Viimsi teaduskool on võtnud sihiks jagada sisukaid ja mitmekülgseid teaduspõhist lähenemist toetavaid teadmisi Viimsi valla rahvale.

Viimsi Artiumi hoones tegutseva huvikooli esimene tegevusaasta on kulgenud tormiliselt. Juba augusti lõpus toimus põnev linnalaager "Maagiline putukamaailm", kus osalenud 8–12-aastased noored teadushuvilised said kätt proovida nii entomoloogiks kui ka filmirežissööriks olemises. 5. septembrist algas koolis igapäevane õppekavadejärgne töö. Õppida saab nii loodus- ja reaalteaduste kui ka kunstide ja humanitaarteaduste valdkonda liigituvatel õppekavadel. Oktoobrikuisel vaheajal on plaan taas linnalaagreid pakkuda ning jaanuarist on igapäevase õppetöö tarbeks õppekavasid lisandumas veelgi.

Kuigi munitsipaalhuvikooli põhifookus on lastel ja noortel (teaduskooli põhiaaste 14–19-aastastele), on Viimsi teaduskoolist kujunemas ka mitmekülgseid tegevusi pakkuv keskus täiskasvanule. Plaanis on lühiajalised praktilised kursused, aruteluõhtud ning avalikud loengud, mis kõik alustavad saabuval talvel. Ka täiskasvanutele suunatud tegevused hõlmavad erinevaid valdkondi ning ideaalis saab sisu olema interdistsiplinaarne.

Viimsi teaduskooli kodulehel viimsiteadus.ee on info nii igapäevase õppetöö kui ka saabuvate sündmuste (nt linnalaager, avalik loeng või täiskasvanutele suunatud lühikursus) kohta. Teaduskoolil on toimiv Facebooki leht, fotoblogi Instagramis ning visalt täienev videoblogi TikTakis. Esimese arengukava koostamises saavad kaasa rääkida ka vallaelanikud, täpsem info ilmub kodulehele lähinädalail.

Kadri Saluri
Viimsi teaduskooli direktor

Drive It Up kitarrikool laiendab haaret

MUUSIKAHARIDUS Eesti suurim kitarrikool avas registreerumise ja alustab sügisest uute 7–12-aastaste laste kitarriringi gruppidega Viimsi koolis.

Tiina Nuum

vabakutseline ajakirjanik

Drive It Up kitarrikool sai alguse 2014. aasta suvel, kui kaks sõpra – Siim Usin ja Kristjan Kaasik – otsustasid muusikutöö kõrvalt hakata noortele kitarrimängu õpetama. Juba sama aasta sügisel algasid esimesed kitarritunnid kümnekonna õpilasega. Täna on kool kasvanud oma 15 õpetaja ja 200 õpilasega suurimaks kitarrikooliks Eestis.

Viimsis on Drive It Up kitarriringid toimunud Viimsi koolis juba kaks aastat. "Asukoht annab hea eelise koolilapsele, kuna tal on mugav pärast tunde kohe kitarriringi suunduda, liikumata koolihoonest välja," kirjeldab Kaasik, "Eelmised aastad on näidanud, et kitarrihuvilisi lapsi on ja just seetõttu avab Drive It Up käesoleval sügisel varasemast rohkem grappe, et just Viimsi piirkonnas laiendada kitarrirõppe võimalusi ja huviringide valikut teravikuna."

Kristjan Kaasik toob ka uudisena väljas unikaalse võimaluse: "Alates käesolevast hooajast on võimalik Drive It Up kitarrikooli eestvedamisel Viimsi koolis õppida ka ukulelet ja seda andeka ning musikaalse Ingeri käe all – seda võimalust ei tasu kindlasti käest lasta."

Kitarrikooli kõige suuremaks eeliseks peavad asutajad seda, et kooli õpetajad ise on aktiivsed muusikud

DIU kontsert 2022. Foto: erakogu

Eesti populaarsetes bändides, nagu näiteks Tanel Padar, Suured Tüdrukud, Juur, 2 Quick Start jpt. "Anname edasi kogemusi, mille oleme ise lavadel mängides omandanud," ütleb Siim Usin. Õpetamine ja bändis mängimine täiendavad teineteist. "Laval olla on väga lahe, aga noortega tööd teha ja nende arengut jälgida on samuti väga inspireeriv," lisab Kaasik.

"Kui enamus muusikakoole on klassikalise muusika suunaga, siis meie keskendume bänditegemisele ja rütmimuusikale. Arvestame iga õpilase soovide ja eesmärkidega – üks tahab sõpradele lõkke ääres mängida, teine enda laulu saata, kolmas bändi teha jne. Siil ei ole oluline, tähtis, et õpilasel silm särab," ütleb Usin.

Kitarriringid on mõeldud kõige noorematele kitarrihuvilistele. Ühte gruppi võetakse kuni kaheksa õpilast, mis loob hea võimaluse väikeses gru-

pis pillimängu algtõdesid õppida, et hiljem juba eratundides jätkata. Tunnid toimuvad kord nädalas ja kestavad 60 minutit. Kitarriringi tundides õpime kitarrimängu pop- ja rokkmuusika võtmes. Õppekavas on kasutatud nii spetsiaalseid pillimänguharjutusi kui ka raadiost tuntud hitte. Samuti treenime erinevate harjutuste ja mängude abil muusikalist kuulmist ja rütmitaju. Grupis õppimine arendab lastes koosmänguoskust ja valmistab neid ette tulevikus bändis mängimiseks. Kõik õppematerjalid on õpilastele kodus harjutamiseks videona kättesaadavad.

■ Registreeru proovitundi, tule kohale ja tunnet, kas kitarrikool on sinu jaoks! Info ja registreerumine: driveitup.ee/kitarriringid/.

Infoks ja meeldetuletuseks projektitoetuste taotlejale

TOETUSED Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise korra alusel projektitaotlusi on sel aastal veel võimalik esitada hiljemalt 5. oktoobril.

Ott Kask

kultuuri- ja sporditöö peaspetsialist

Kalendriaasta jooksul neli korda aastast eraldatavate projektitoetuste taotluste esitamise tähtajad on 5. jaanuar, 5. aprill, 5. juuni ja 5. oktoober. Kui taotluste esitamise viimane päev satub riiklule pühale või nädalavahetusele, siis on tähtajaks järgnev esimene tööpäev.

Toetuse määramisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:

- tegevus, millele toetust taotletakse, toimub üldreeglina Viimsi valla haldusterritooriumil või esindab Viimsi valda;
- tegevus on suunatud Viimsi valla alalistele elanikele või on nende huvides;
- kultuuritegevuse toetamisel aktsepteeritakse valla elanike osalemist rahvusvahelistel ja kodumaistel konkurssidel ja festivalidel;
- sporditegevuse toetamisel aktsepteeritakse valla elanike osalemist rah-

Taotle toetust oma kultuuriürituse korraldamiseks. Foto: Tiit Mõtus

vusvahelistel tiitlivõistlustel.

Käesoleva korra alusel ei toetata:

- ehitus- ja remondi- või renoveerimistöid;
- organisatsioonide halduskulude katmist;
- vara soetamist üksikisikule.

Toetust ei saa taotleda taotluse esitamise tähtajaks juba toimunud üritustele.

NB! Taotlejatele ja toetuste kasutajatele teadmiseks:

- taotlused tuleb esitada Viimsi valla kodulehel asuvas iseteeninduskeskonnas viimsivald.ee/iseteenindus;

- iseteeninduskeskonnas sõlmatakse ka toetuste eraldamise sihtkasutuse lepingud ning esitatakse ka lepingute aruanded.

Julgustame kõiki taotlejaid vajadusel vallavalitsusest abi ja nõu küsima. Toimekat sügishooaega ja Viimsi kultuuriaasta jätku kõigile!

Väike Päike avas Viimsis õuelastehoiu

LAPSED ÕUE Viimsilastele on kindlasti tuttav Väike Päike lasteaed Viimsis, mille kõrval on aastaid tegutsenud ka lastehoid. Sellest hooajast on lastehoid järgimas aga uut kontseptsiooni. **Kadri Kaarus**, Peetri ja Viimsi õuelastehoidude juht, selgitab, millised on peamised põhjused, miks võiks eelistada õuehoidu.

Kristi Stahl

lasteklubi Väike Päike avatud suhete juht

Esma tasub mainida, et kuna lastehoius käivad väga pisikesed lapsed (vanuses 1,5–3 aastat), on meie õuehoid pigem õuearastusega hoid. Nii Viimsis kui ka Peetris on olemas ka kõigi mugavustega maja, kus saab jaheda ilma korral süüa, riideid vahetada ja loovtegevusi läbi viia. Me viibime küll iga ilmaga õues, aga reguleerime õuesoleku aja pikkust vastavalt ilmastikuoludele. Eesmärk on õpetada lapsi igat ilma armastama, kuid kui on liiga tuuline, otsime kohta, kus tuul nii tugevasti ei puhu. Kui päike kõrvetab, otsime varju. Kui väga külm on, õpetame lapsi, et õues on vaja kiiresti liikuda. Kindlasti on oluline kvaliteetne, kihiline riietus, mis lubab liikuda, juhib soojust ning kaitseb ilmastikuolude eest. Õuelastehoidud on ka mujal maailmas populaarsed peamiselt meie kliimaga sarnastes maades – Skandinaavias, Suurbri-

tannias ja Saksamaal. Küll aga tasub mainida, et lapsed on seal pigem meie omadest vanemad, tihti ei vaja nad enam lõunaund. Meie päeva sisse mahub aga ka lõunauni vankrites või kergvooditel. Magame me tuule eest kaitstud terrassil, sest värskes õhus tuleb ju nii hea uni! Samuti on väikelapsele, kes on beebieast alates harjunud oma uinakuid vankris tegema, niimoodi kergem kohaneda lastehoius magamisega..

Õuehoiu tegevused

Nagu tavahoius, on ka meil lisaks mängu-, söögi- ja uneajale erinevad muusika-, liikumis- ja loovtegevused. Samuti proovime kätt

Õuehoius ümbritseb loodus lapsi terve päeva jooksul. Fotod: erakogu

robotikas. Kuna Väikese Päikese hoidudes ja lasteaedades on olulisel kohal eneseregulatsioonioskuste arendamine ja emotsioonidest arusaamine, lõimime päeva jooksul läbiviidavatesse tegevustesse ka erinevaid emotsioone ning arutleme, kuidas nendega turvaliselt toime tulla. Erinevuseks ongi, et õuelastehoius viime enamasti kõiki tegevusi läbi õues. Katsume oma nina, käe ja jalaga (talvel kinda ja saapaga) Eestimaa tuult, päikest, vihma- ja lumesadu. Laulame ja tantsime õues, mängime ja õpime õues. Uurime ja märkame loodust läbi erinevate aastaaegade. Kevadel otsime kivide ja kändude alt ussikesi ja putukaid. Suvel kasvatame tomateid ja ehitame liivalosse. Sügisel korjame värvili-

si lehti, kastaneid ja tammetõrusid. Talvel lükkame lund, söidame kulguga ja meisterdame jääst kaunistusi või maalime lumele. Viimsi pakub looduslähedaseks eluviisiks ju nii palju huvitavat, ka raba ja mets on meil siinsamas külje all. Tähistame Eesti rahvakalendri tähtpäevi, teeme lõket ja jõuluajal läheme jõulumatkale. Igapäevaselt hoolitseme meie toreda jänkutüdrukust eest.

See, et lapsed terve päeva ja peaaegu iga ilmaga õues saavad veeta, on suur tõmbenumber ka lapsevanemate arvates, kes oma lapsele lastehoidu valivad. 2-aastase Akira ema selgitab, et rahulikuma ning omaette hoidvale lapsele oli õuehoiuga harjumine kerge. Lapsed ei ole väiksele pinnale kok-

ku surutud ning lärmi ja möllu on tõenäoliselt selle võrra vähem. Lapsel on igal ajal võimalus omaette liivakastis askeldada ja ennast laadida, et siis uuesti seltskonnaga ringi joosta. Lisaks on õuehoiu tegevused alati loodusega vahvalt seotud. Lapsed mängivad looduslike asjadega ja kasutavad oma kujutlusvõimet. Igav ei hakka kunagi! Lisaks areneb keheline osavus ja oskus oma keha tunnetada. Alati on piisavalt ruumi liikuda ja endale sobivat tegevust valida. Tekib julgus katsetada ja hakatakse taju- ma oma piire.

Maailma ja ka meie õuehoiu praktikast lähtuvalt saab väita, et regulaarselt palju õues viibivate laste tähelepanuvõime suureneb. Nad on uudishimulikud, ennastjuhtivad ja püsivad tõenäoliselt püstitatud ülesande juures kauem. Lapsed kasutavad õues rohkem energiat ja saavad rakedada oma loomupärast vajadust liikuda. Vanemad on õelnud, et pärast hoiupäeva on lapsed kodus rahulikud ja heatujulisemad. Samuti aitab õues viibimine reguleerida lapse ööpäevarütmi ning tagab kvaliteetsema ööune, sest lapsed lihtsalt väsivad õues kiiremini ja on päeva jooksul liikuvamad.

Pole vähem oluline, et lastest, kes samastuvad loodusega ja oskavad seda hoida, märkavad looduse vaheldumist ja aastarütmi, saavad tõenäolisemalt täiskasvanud, kes hindavad meid ümbritsevat keskkonda ja tahavad seda ka tulevikus hoida.

Gaidid osalesid Leedus toimunud telklaagris

GAIDID Selle suve tippsündmus Baltimaade gaididele ja skautidele oli 24.–31. juulini Leedus Naisiais toimunud Baltic Jamboree “Back to the Balts”. Jamboreel ehk väga suures telklaagris osalesid ka Viimsi gaidid. Osalejaid on olnud erinevatel aastatel 600–700 ringis. Süsteem on lihtne, iga nelja aasta järel saab korraldamisõiguse uus Balti riik. Järgmised korraldajad on 2026. aastal Eesti gaidid ja skaudid.

Maria Bulak

gaidijuht

Kaheksa päeva kestva laagri päevaplaan oli hästi läbi mõeldud ja arusaadav. Pasuna saatel toimus äratus kell 8, kohe tuli riidesse pan-na, pesta hambad, hommikusöögiks haarati kaasa lusikas ning kell 8.15 pidi olema juba hiiglasuurel Balti arenal, kus toimus hommi-kuvõimlemine leedukate, lätlaste või eestlaste stiilis. Kohe virgutamise lõpus läksid kõik 600 osalejat korraga sööma kõrval asuvasse “jääkuubikusse”, mis oli väljastpoolt helesinist värvi suur spordisaal.

Siis algasid iga päev uued tegevused. Toimusid matkad, läbi sai käia mitukümmend tegevuspunkti, kus näiteks disainiti omale öla-

kott, tehti käepaelasid, meisterdati vasetraadist traditsioonilisi Balti hõimude ehteid, õpiti orienteerumist, ehitati sildasid, rakette, telefone ja taskulampe, küpsetati ja mängiti Balti hõimude mängu. Toimus suur laat ning käia sai Šiauliai linnas, kus olid erinevad tegevused, sealhulgas draakonipaadidel aerutamine Talkša järvel. Õhtuti kell 21 kogunes terve laagri rahvas jälle arenal, kus iga riik tegi enda maa populaarseid ja vahvaid mängu, mida said kaasa mängida kõik 600 osalejat. See oli suur katsumus kõik korraga mängima saada.

Leedulastel on kombeks kell 22 veel õhtusnäkki teha, seega iga õhtu lõppes lõkkel või priimusel tee või kakao tegemisega ja küpsiste või pirukate nosimisega. Aga jao kaupa ikka, kaks küpsist näo peale. Kell 23 oli öörahu, kuid esimeste päevade nurina peale liigutati öörahu südaöö peale ja viimasel ööl pidi üldse vaikus olema kell kahe ni öösel. Leiti, et kui nii pika maa peale on kõik üheks nädalaks kokku tulnud, siis tuleb anda omavaheliseks suhtlemiseks unetutele rohkem aega.

Laagris osalesid ka Viimsi gaidid

Viimsi gaidid Eve, Teele ja Marta meenutavad laagrist meelejäävaid hetki. Evele meeldis laagris üks väga tähtis sündmus. Nimelt korraldasid Viimsi gaidid ise gai-

diki “ristimise” tseremoonia gaidi eani jõudnud Ruubenile. Koos teiste gaidide ja juhtidega sai välja mõelda, kus toimub tseremoonia, kellega, millised valgustused ja muid pisiasju juurde. Tseremoonia toimuski väga toredal Jäneseasaarel. Veel meeldisid Evele õhtused diskod, sest pärast pikka looduspäeva oli suurepärase koos paljude sõprade, gaidide, skautide ja juhtidega puhata ja tantsida. Evele meeldis, et enamus päeva lõppudes sai lihtsalt minna ja osta laagriplatsi kõrval olevast kioskist imemaitsevaid friikartuleid.

Matk ristimäele. Foto: erakogu

Samuti meeldis Martale avamispidu, kus esines Leedu kohalik skaudibänd. Väga meeldisid ka esimese päeva tegevused, kus alguses tehti puukastest silda, punuti sokkidest mustvalgeid lappe ja ehitati raketti. Päeva lõpus sai mängida huvitavat mängu, millest täpselt aru ei saadudki, aga Viimsi gaidid olid vangivalvurid ja pidid kinni hoidma teiste poolt kinni püütud raamatuvargaid.

Martale meeldis veel väga kolossi suurusel Balti arenal korraldatud laat. Kõik laagrilised pidid seal midagi müüma või pakkuma teenuseid, et teenida spetsiaalset laadaraha – baltse. Viimsi gaidid korraldasid laadal talendishow. Osales kokku 10 talendikat gaidi ja skauti.

Ka Teele tõi välja esimese päeva tegevused, kus õpiti Baltimaade ajaloost ja mängiti päeva lõpus toredat mängu. Teelele meeldis ka Šiauliai linnapäev, mil sai koos skautidega orienteeruda ja linnast üles otsida kõik tähtsad vaatamisväärsused, külastada Balti hõimude interaktiivset muuseumit, meisterdada endale päriselt töötava taskulambi ja teha draakonipaadiga sõitu suurel järvel. Tore oli muidugi 17-kilomeetrine, osaliselt paduvima käes kulgenud jalgsimatku kuulsale ristimäele.

Laager keset loodust

Laagriala koht Naisiai vabaõhu-

muuseumis oli imeline, kuna järv ja mets olid kohe Viimsi gaidide telgi kõrval. Laagriala oli küll suur, ent ülesseehitus oli loogiline ja lihtne. Telkla kõrval oli väike järv ja seal keskel oli väike Jänese-saar, kus koobastes elasid päris jäned. Saarele viis sild, mille ümber oli ehitatud eraldi jalgrada ja selle ääres oli kümneid sorte öitsvaid vesiroose. Ümber saare sai ka supitada, mis Viimsi gaididel eriti hästi välja tuli.

Viimsi gaidid soovivad ühest suust, et suurtes laagrites tasub osaleda juba sellespärast, et tutvaks saadakse uute inimestega teistest riikidest. Nimelt osales laagris veel gaide ja skaute Rootsist, Austriast, Ukrainast ja Iisrealist. Laagris saavad kokku erinevad kultuurid ja kombad ning teiste kohta õpib palju uut. Omandatakse uusi teadmisi ja oskusi ning nähakse selliseid asju, mida võib-olla mujal ja kodus ei kogeks ja näeks. Üksteiselt sai küsida kultuuri, kommete ja salga kaelarättide kohta. Loomulikult tasub laagrites käia ka sellepärast, et toimusid õpetlikud, lõbusad ja seltskondlikud tegevused. Mainima peab, et elades nädala aega ühes telgis koos teistega õlg õla kõrval, õpib korralikult üksteisega arvestamist ja suhtlemisoskust. Nii tekib tunne, et see oleks nagu teine kodu, kuna kõigil on midagi ühist, milleks kohale tuldi – selleks on üheskoos jamboree pidamine.

Hoolekandekeskuse uus hooaeg

PÄEVAKESKUS Viimsi hoolekandekeskuse seenioride päevakeskused alustasid tööd sel hooajal varem. Hooaja avamine Haabneeme päevkeskuses toimus 31. augustil ja Randvere päevakeskuses 15. septembril.

Lehte Jõemaa

Haabneeme päevakeskuse koordinaator

Haabneeme päevakeskuse aväüritus algas muusikalise tervituskontserdiga Pille Lille Muusikute Fondi muusikutelt. Sai me kuulda kauneid palu tuntud ooperitest ja Mart Saare komponeeritud eesti laulukesi metsosoprani Annaliisa Pillaku esituses. Virtuaalseid klaverisoolosid tõi meieni pianist Tiina Kärblane. Kõigil on võimalus tutvuda kunstniku Rein Mersaare loominguga.

Oli hea meel kauni suvepuhkuse järel näha neid, kes on juba kaua aega olnud huviringide külalastajad, ja neid, keda mõnda aega pole kohanud. Eriti rõõmustas aga see, et oli palju uusi inimesi, kes varem huviringides osalenud pole. Ootame teid rõõmuga oma valikuid tegema ja meie gruppidega liituma. Huviringid alustasid oma tegevusi 12. septembril Haabneeme päevakeskuses ja 19. septembril Randvere päevakeskuses.

Uutel liitujatel on võimalik tutvuda huviringide tegevustega kogu septembrikuu jooksul, et kindlaid otsuseid langetada 1. oktoobriks. Huviringide tasu on meil eakate jaoks sümboolne: 2 eurot üks kord

nädalas toimuva huviringi eest koos. Kaks korda nädalas toimuva huviringi eest tuleb tasuda 4 eurot koos. Huviklubides, kus puudub treener või õpetaja, reeglina tasu ei võeta. Klubidel võib olla oma kulude katteks omaosalustasu, mille kohta otsuseid teeb klubi ise ja kasutab seda oma vajaduste järgi. Nii töötab näiteks väga toredasti Viimsi Rannameeste klubi, mis on ühtlasi mittetulundusühing. Tegutsesid klubisid on meil mitmeid ja nende hulk pole piiratud. Kui aga leidub keegi, kes soovib luua uue harrastusklubi ja ütleb, et mina võtan selle eest vedada, leiame meie omalt poolt vaba aja ja ruumi oma tegevuste plaanis. Uued ideed ja mõtted on alati teretunud.

Kuna kõikidel ei ole alati lihtne päevakeskusesse tulla, otsustasime avada ühe vestluskлубi seenioridele Nelgi tee 1 asuvas Viimsi huvikeskuses. Vestluskлубi alustas 22. septembril kell 11 huvikeskuse käsitööklassis, kus jõime mõnusa teed, ajasime juttu ning tegime plaane, millistel teemadel tulevikus kõneleme või keda külla kutsume.

Põnev ja tervislik tegevus on ka liikumine vabas õhus. Uus ja populaarne viis liikumiseks on paljude seenioride hulgas mujal maailmas ja juba ka Eestis seenioride kõnnijalgapall. Kogesime seda juba Lubja mäel toimunud seenioride suvepäeval. Seenioride kõnnijalgapalli

Hoolekandekeskuses toimub alati midagi põnevat! Foto: Ruslan Dontsov

treeningud algasid 22. septembril kell 15 Viimsi mõisa pargi harjutusväljakul, treeneriks olid Mark Piliste Martin Reimi Jalgpallikoolist.

Haabneeme päevakeskuse kunstistuudio ootab enda hulka seeniore. Pole oluline, et sa ei ole varem kunstitegemisega kokku puutunud. Kunst on teraapiline ja värvimäng põnev. Paneme kokku programmi erinevaid kunstiliike kasutades ja eelkõige muidugi kuulame, mida osalejad soovivad ning teha tahavad. Tegeleme ka toote- ja tekstiilidisainiga.

Samuti tahame kutsuda seeniore musitseerima, tore oleks kokku panna oma bänd. Kui oled varem mingit pilli mänginud, siis oleks tore sellest teada anda mõlemas päevakeskuses.

Iga inimese sees on looja natura, võib-olla pole varem lihtsalt olnud aega ja võimalust sellega te-

geldada. Tähtis on, et hing saaks tunda rõõmu ja käte osavus säiliks veel paljudeks aastateks.

Tule uudistama, mida kõike veel meil teile pakkuda on.

Valminud on sügishooaja kultuurikava. Kultuurikava saab pidevalt jälgida päevakeskuste stenidelt, Viimsi hoolekandekeskuse kodulehelt ja Viimsi Teatajast. Kuna kultuuriplaanid on pikalt ette tehtud, võib toimumise päevade ja kellaegade suhtes tulla muudatusi – püüame vajaliku info õigeaegselt teieni tuua. Nagu ikka toimuvad kontserdid, tähistame erinevaid tähtpäevi. Kolmapäeva õhtupoolikutel toimuvad kohviklubi meeleoluõhtud muusika või külalistega.

Reedeste pannkoogihommikutega jätkame samuti ja selleks koostame plaanid kuude kaupa. Pannkoogihommikutel jätkame hariduslike teemadega ja jagame

eakatele vajalikku teavet. Kutsume kõnelema oma ala spetsialiste ja teisi vabatahtlikke, kel on teemasid, millest kõneleda. Olgu siinkohal ka üleskutsute neile, kel on põhjust tulla oma tegemisi või eriala tutvustama eakatele – võtke palun meiega ühendust, sest on plaanide koostamise aeg.

Muidugi on meil ühiseid väljasõite ja teatrikülastusi. Esimene sügisreis “Lahedalt Lahemaale” toimub juba 28. septembril.

Olen kuulnud, et meie asutuse nimi veidi heidutab inimesi ja nad ütlevad, et ma tulen endaga toime ega vaja hoolekannet. Jah, meie asutuses on väga mitmesuguseid teenuseid, mis kõik mahuvad ühise nimetaja alla hoolimine.

Nii hoolime meie päevakeskustes selle eest, et Viimsi eakad saaksid olla rõõmsad ja terved ning sellega päevakeskused tegelevadki igapäevaselt. Positiivsed emotsioonid loomingulise tegevuse juures, jõukohane igapäevane liikumine ja aktiivne sotsiaalne suhtlemine teevad alati päeva paremaks.

Rohkelt tervelt elatud aastaid võiks olla meie kõikide igapäevane moto ja selle nimel töötamegi meie Viimsi hoolekandekeskuses, aga selle nimel tuleb pingutada ka igapäevase iseseisvuse nimel.

Ole kursis!

Infot ringitundide toimimisaegade ja õpetajate kohta saab päevakeskusest või kodulehelt viimsihoolekandekeskus.ee.

Toetusevajajaid üha rohkem

TOETUS Valitsus võttis septembri alguses vastu korralduse, millega jaotatakse omavalitsustele toetusfondist kokku 12,6 miljonit eurot toimetulekuraskustes inimeste abistamiseks, rahvastikutöingute kuludeks ning asendus- ja järelhooldusteenuse korraldamiseks.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Riigihalduse ministri Riina Solmani sõnul on omavalitsustel selle aasta esimeses pooles toimetulekutoetuse maksmiseks kulunud 89% rohkem kui eelmise aasta samal perioodil. Ministri sõnul on omavalitsustele langenud suur koormus Ukraina sõjapõgenike abistamisel, lisaks tõsteti juuni alguses toimetuleku piiri 150 eurolt 200 eurole. Aastaks ette nähtud 37,6 miljonit eurot kulus esimesel poolaastal 19 miljonit.

Linnadele ja valdadele eraldatakse täiendavalt raha Ukraina sõjapõgenikega seotud rahvastikutöingute kulude katmiseks. Samuti makstakse omavalitsustele 1,9 miljonit eurot asendus- ja järelhooldusteenuste toetuseks.

Minister Solmani sõnul maksti

teenuseks planeeritud 19 miljonist eurost aasta alguses ära 90% ning võttes arvesse teenuse olevate laste arvu muutust aasta keskel, jaotatakse nüüd ära ülejäänud 10%. Eraldatavad vahendid on ette nähtud 2022. aasta riigieelarve seaduses toetusfondi hulgas.

Toetusfond on üks riiklike vahendite fondidest, mille eesmärk on tagada omavalitsustele piisavad ressursid kohalike elu küsimuste üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks. Fondi vahendite jaotus toimub korraliselt kooskõlas toetusfondi määrusega.

Viimsi valla sotsiaalvaldkonna abivallavanema Katrin Markii sõnul on vahendite lisamine vajalik ja oluline, sest on tajutav üldine ebakindlus eeloleva talve ja toimetuleku suhtes. “Sellest annab meile märku suurenenud pöördumiste ja nõustamiste arv. Lisaks toimetulekutoetusele anname vähekindlustatud peredele ka toiduabi, mille saajate arv võrreldes aasta algusega on samuti tõusnud. Jaanuaris oli meie sotsiaalvaldkonna klientideks 84 inimest, septembrist aga juba 202. Iganädalasi toiduabipakke vahendame 36-le inimesele või perele,” sõnas Markii. Abivallavanema sõnul kujuneb väga oluliseks riigipoolne energiatoetus, mis mõjutab inimeste toimetulekut kõige otsesemalt.

Viimsi valla elanikel on võimalik toimetulekutoetuse kohta leida lisainfot ja taotleda toetust valla kodulehelt: Viimsivald.ee/taotlused/toimetuleku-tagamise-toetus.

Toetust võivad taotleda Viimsi valla vähekindlustatud isikud/pered, kelle sissetulek jääb alla kehtestatud piirmäära. Piirmäär pere esimese liikme kohta on 500 eurot ja iga järgmise pereliikme kohta 375 eurot. Toetuse maksimaalse suuruse otsustab vallavalitsus.

Toimetulekutoetuste taotlejate hulk on tõusnud.

2021. aastal menetles Viimsi vallavalitsus 240 toimetulekutoetuse taotlust, mis puudutasid kokku 507 leibkonna liiget. Toetust maksti 104 762,12 eurot ehk keskmiseks toetuse suuruseks tuli 436 eurot, mis teeb 206 eurot keskmiselt ühe leibkonna liikme kohta.

2022. aasta esimese kaheksa kuuga on Viimsi vallavalitsus menetlenud 371 toimetulekutoetuse taotlust, mis kokku puudutavad 742 puudutatud leibkonna liiget. Toetust on välja makstud 168 534,49 eurot. Keskmiseks toetuse suurus on 454 eurot ehk 227 eurot keskmiselt ühe leibkonna liikme kohta. Toimetulekusaajate arvu on tõstnud ka 40 Viimsis elavat Ukraina sõjapõgenike leibkonda, kes on vajanud vallavalitsuse poolset abi.

ELUKESTEV ÕPE

Väarikate ülikool alustab taas

Tartu ülikooli väarikate ülikool Viimsis alustab 2022/2023 õppeaastat 18. oktoobril algusega kell 13 kultuuri- ja hariduskeskuse Viimsi Artium (Randvere tee 20) suures saalis. Loengud toimuvad üks kord kuus teisipäeviti.

Väarikate ülikooli avaaktusel esineb Tartu ülikooli teadlane Eerik Puura ettekandega “Kliimamuutused ja energeetika areng: kuidas need meid kõiki mõjutavad”.

Erik Puura on Eesti geoloog keskkonnageoloogia ja hüdrogeokeemia valdkonnas ja keskkonnateadlane. Ta lõpetas 1989. aastal Tartu Riikliku Ülikooli geoloogia erialal. Keskkonnakaitse MSc 1993, kaitstud Manchesteri ülikoolis, tehnikadoktor (Ph.D) 1999 keemiatehnika erialal, kaitstud Stock-

holmi kuninglikus tehnikaülikoolis). Ta on olnud Tartu ülikooli tehnoloogiainstituudi direktor, ülikooli ettevõtlussuhete ja innovatsiooni juht ja arendusprorektor.

Loengute toimumise ajad: 15. november, 13. detsember, 3. jaanuar, 14. veebruar, 14. märts, 18. aprill ja lõpuaktus 16. mail.

Loengud on õppijatele tasuta. Kõik õppijad, kes on osalenud vähemalt 75% loengutel, saavad Tartu ülikooli täiendusõppe tõendi.

Lisainfo ja registreerimine: tel 512 1444, e-mail moonika.oras@viimsivv.ee.

Moonika Oras
projektijuht

TARTU ÜLIKOOL

Loengud on kõigile osalejatele tasuta. Registreeru varakult ja tule kohale! Foto: Canva

Teated

Sten Roosi muinasjutuvõistlus ootab osalema

Eesti Lastekirjanduse Keskusel on rõõm kutsuda 11–15-aastaseid lapsi osalema juba 31. korda toimuval Sten Roosi nimelisel muinasjutuvõistlusel. Pika traditsiooniga võistluse eesmärk on äratada lastes huvi omaloomingu vastu, rikastada nende emakeelset väljendusoskust ning arendada loovust.

Õpetajad ja lapsevanemad võivad lapsi kirjutamisel juhendada, sest nii saavad lood kirja kaunis eesti keeles. Foto: erakogu

Kirjandusvõistlusele oodatakse muinasjutte vabalt valitud teemal. Tekstide soovitatav pikkus on 1–2 A4 lehekülge. Lood palume saata 13. jaanuariks 2023 märgusõnaga "Steni muinasjutuvõistlus" meiliaadressil elk@elk.ee või Eesti Lastekirjanduse Keskusesse aadressil Pikk 73, Tallinn 10133. Tööle palume lisada muinasjutu autori nimi, vanus, kool ja klass.

Sten Roosi muinasjutuvõistlus toimub alates 1993. aastast ja selle algatasid Ants ja Ann Roos oma muinasjutulembese poja Steni mälestuseks. Eesti Lastekirjanduse Keskus jätkab seda suurepärase traditsiooni koos Eesti Kirjandusmuuseumi, Lääne maakonna keskraamatukogu, Haapsalu linnavalitsuse ja ajakirjaga Hea Laps. Konkurss kuulutatakse välja igal aastal 6. septembril, Sten Roosi sünniaastapäeval. Möödunud aastal saadeti võistlusele 261 muinasjuttu ning osalejaid oli 59 koolist. Kokku anti mullu välja 29 auhinda.

Tulemused tehakse teatavaks pidulikult auhinnatseremoonial Eesti Lastekirjanduse Keskuses 3. juunil 2023. Lisaks esikolmikule antakse välja mitmeid eriauhindu ning parimad muinasjutud avaldab ajakiri Hea Laps. Oma tulemustest anna teada ka Viimsi Teatajale.

Kadri Naanu

Eesti Lastekirjanduse Keskuse kommunikatsioonijuht

Viimsilaste kasutuses on neli uut võimlemislinnakut

Ühes sportimise ja aktiivse liikumise võimalused Viimsis mitmekesisust veelgi. Äsja lisandusid liikumissõpradele kasutamiseks neli uut mitmekülgset rakendust pakkuvat võimlemislinnakut.

Võimlemislinnakud on kõigile viimsilastele vabalt kasutamiseks. Foto: erakogu

Uued võimlemislinnakud ootavad välispordi harrastajaid Püüsi külaplatsi lähedal kergliiklustee ääres, Rohuneeme terviseradadele pääsu juures Kalmistu teel, Reinu tee keskel kergliiklustee ääres ja Lännemäe tee mänguplatsil. Võimlemislinnakute püstitamise idee autori, abivallavanema Nikolai Bentsleri sõnul laiendavad uued väiksemad linnakud kohalike elanike võimalusi trenni teha.

"Mida mitmekesisemad on väljas liikumise ja sportimise võimalused, seda suurem on tõenäosus, et inimesed lähevad toast välja. See on meie kõigi huvides, et inimesed liiguksid ja oleksid terved," ütles Bentsler, kelle sõnul paigaldati võimlemislinnakud piirkondadesse, mis on inimeste seas populaarsed, kuid kus täiendavaid treeningvõimalusi polnud.

Paigaldatud võimlemislinnakud on mõeldud ronimiseks ja rippes või toengus harjutuste tegemiseks. Abivallavanema sõnul on tegemist pilootprojektiga ja kui need kogukonnale sobivad, on võimalik tulevikus taolisi lahendusi juurde paigaldada.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Eesti keele õppija Maria Gavrenkova (vasakul) ja tuginoor Amanda Johanna Sulg. Foto: Tiitu-Tuuli Sulg

Pereõpe aitab noortel eesti keelt paremini omandada

KEELTESUMIN Sellal suvel avanes ühele Ida-Virumaa noorele võimalus veeta kümme päeva eestikeelses peres Viimsi vallas, eesmärgiga praktiseerida eesti keelt ja tutvuda Eesti kultuuriga.

Marina Kopajev

Keeltesumin projektijuht Pärnumaal

Tegemist on kultuuriministeeriumi poolt rahastatud projektiga, mida viib läbi juba rohkem kui 20 aastat Integratsiooni Sihtasutus. Sel suvel osalesid projektis pered Pärnumaalt, Saaremaalt ja Harjumaalt, sh perekond Sulg Viimsist. Hea meel on tõdeda, et kogemus osutus positiivseks nii Kohtla-Järvelt pärit keeleõppija Maria kui ka tugipere jaoks. Eesti emakeelega peredel on võimalus enda osalemissoojust teada anda kodulehe keeltesumin.ee kaudu, kus on aastaringelt avatud registreerumine.

TÜDRUKUTE KOGEMUSED

■ **Maria:** Elasin kümme päeva väga sõbralikus peres. Päevad olid sisustatud põnevalt: käisime palju ringi, suhtlesime, külastasime lähedaid kohti, nagu Tallinna tuletorni, vanalinna, Eesti tarbekunsti- ja disainimuuseumi, hotelli Viru terrassi, Järgala koske, Viimsi ja Pärnu randa, Koidula parki ja Vallikääru. Mulle meeldis õhtuti jalgrattaga sõita ja lihtsalt nautida loodust. Projekti osalemine võimaldab tutvuda uute inimestega ja õppida uusi sõnu. Soovitan väga projektis osaleda, sest see annab palju kogemusi ja laiendab noorte tulevikuvõimalusi. Olen tänulik, et mul oli meeldiv, lahke, tähelepanelik pere, kellega oli väga tore koos aega veeta!

■ **Amanda Johanna:** Kui ema mulle rääkis võimalusest Keeltesumina projektis osaleda, siis mõtlesin kohe, et see on tore võimalus – saan uusi kogemusi, uue sõbra ja äkki õpin ma ka veidikene vene keelt.

Minu meelest on tore, kui lapsed, kelle emakeel on vene keel, üritavad eesti keelt õppida. Ja kui ma saan sellele kaasa aidata, võtan muidugi võimaluse vastu. Pisut ka kartsin, et äkki me ei saa keelebarjääri tõttu omavahel suheldud, aga õnneks olid kõik hirmud asjatud. Maria eesti keel oli palju parem, kui ma arvasin, ning me ka sobisime omavahel hästi.

Pereõppe jooksul toimus kaks ühissündmust, kus osalesid kõik samas vahetuses olevad keeleõppijad ja nende tuginoored. Esimene kohtumine oli Pärnus ja programmi lõpus kogunesime Tõstamaale, kus kõik projektis osalenud lapsed tutvustasid teistele, mida nad pereõppes veedetud ajal teinud olid.

Soovitan kindlasti seda programmi ka teistele. Mina sain endale uue sõbra, sain teada teiste perede kommetest ja lisaks natuke selle kohta, milline on elu Kohtla-Järvel. Loodan, et saame Mariaga ka tulevikus kokku.

Esseekonkursi võitjad Brüsselis

AUHINNAREIS Septembri keskel viibisid auhinnareisil Brüsselis riigivanema August Rei esseekonkursi kahe aasta võitjad ning juhendajad.

Hanno Matto

Riigivanem August Rei SA juhataja

Kaks päeva kestnud reisil tutvuti Euroopa Parlamendi hoone ja töökorraldusega, kohtuti Eesti eurosaadiku Sven Mikseriga, külastati muuseumi ning imetleti Belgia pealinna vanalinna arhitektuuri ja parkide ilu.

Esseekonkursi üks võitjaid, Elisa Tamm Viimsi gümnaasiumist kinnitas, et soovib veel tagasi tulla ning pikemalt külastada Euroopa ajaloo maja – muuseumi, mille kogud, näitused ja üritused keskenduvad Euroopa ajaloole, tuues esile nähtusi ja sündmusi, mis on Euroopa rahvaid ühendanud

Esseekonkursi võitjad Brüsselis. Kristiina Noormets paremalt esimene ja Elisa Tamm paremalt teine. Foto: erakogu

või lahutanud. See on selgelt riikide ülene vaade, mis peegeldab Euroopa mitmekesisust ja tema ajaloo tõlgenduste paljusust.

Elisa ajalooõpetaja ning juhendaja Kristiina Noormets lisas, et kõigil Eesti gümnasistidel võiks olla võima-

lus õppeprogrammi raames külastada Brüsselit ning vahetult tutvuda Euroopa institutsioonide töö ja seadusloome alustega.

Elisa Tamm täispikk essee on leitav 17. juuni 2022 ilmunud Viimsi Teatajast.

Nõukogude militaarobjektidest poolsaarel

MILITAAR Nõukogude okupatsiooni ajal rajati Viimsi poolsaarele okupatsiooniar mee jaoks arvukalt militaarobjekte ja siin asusid ka mitmed väeosad. Juba 1950. aastate alguses ehitati Lubjamäe läänenõlva alla Nõukogude ehituspataljoni poolt seitse silinderjat kütusemahutit, milles hakkas paiknema 3063. kütuseladu. Täna sel päeval on kahes kütusemahutis Viimsi Artiumi kaasaegse kunsti galerii ning vabaõhulava.

Ranno Sõnum

Tartu ülikooli ajalootudeng

Iga selle lao mahuti on 10 m kõrge ja väline diameeter 18 m. Välivaates võib nende mahutite juures tänase päevani näha vaid ringmüüre, mille betoonist või paekivist allosa paksus on 60–70 cm ja silikaattellistest ülaosa paksus 51 cm. Ringmüüri sees olid diameetriga umbes 15 m metallmahutid, mille kogumaht oli umbes 12 500 m³. Lisaks paiknes selle lao juures ka 6201. sõjaväe-, tuletõrje- ja päästekomando. Ühe sealse hoonne katusele oli rajatud ka mereväebaasi reiditeenistuse vaatlus- ja sidepost nr 275.

Veel ehitati mahutite juurde pumbajaam ja kaevati tuletõrjeeve tiik. Paigaldati kuni Miiduranna rannani maa-alused kütusetorud ja sealt edasi mööda merepõhja kulgevad torud. Need torud jõudsid välja Miiduranna lähedale mere ehitatud lühikese raudbetoonist kaijupini ehk nn reidikai juurde, kus said silduda tankivad sõjalaevad. Lubjamäe all olevatesse kütusemahutitesse jõudis kütus pumbates Miiduranna kõrgendikule rajatud raudteejaamast.

Veel asus Lubjamäe madalal, metsaga kaetud kirdepoolsel astangul mereväe 690. keemialadu. Lisaks asus nendest ladudest eemal, Viimsi mõisas, mis kuulus aastatel 1923–1940 kindral Johan Laidone-

rile, Nõukogude põhjalaevastiku luurevalitsuse 8. mereraadiosalk (väeosa nr 31388), mis tegeles raadioluurega. Selle väeosa antennid pidasid ööpäevaringselt valvet ja püüdsid Atlandi ookeanil sõitvate NATO sõjalaevade signaale. 8. mereraadiosalkal oli ka peilingu jaam (nn Sosna), mis asus Meriväljal Ranniku tee lõpus, ning saatejaam Pringi ja Leppneeme vahel ehk keset Viimsi poolsaart. Raadiosalkal olid ka üles pandud antennid Viimsi mõisa pargis ja Aiandi tee ning raudtee vahel. Lisaks ehitati sel ajal ka mõisa peahoone juurde kasarm ja tehnilisi hooneid.

Samuti ei jäänud Nõukogude armee militaarehitistest puutumata Miiduranna. Sealsele kõrgendikule rajati Leningradi (tänapäeval Peterburi) metrooehitajate poolt 45 m sügavune šaht, mille alaossa tehti ühenduskäik ja sealt omakorda läbindati kolm 800 m pikkust ning umbes 6 m diameetriga kirdesuunalist tunnelit vedelkütuse mahutamiseks. Selle maa-aluse kütusehoidla maht oli umbes 65 000 m³.

Rohuneemes asunud raketi- baasi tuumalõhkepeade hoidla. Foto: Ranno Sõnum

Lubjamäe läänenõlva all olev kütusemahuti. Foto: Ranno Sõnum

Veel tuleb ära märkida, et nii Miidurannas kui ka Lubjamäe all olevad kütusehoidlad ei olnud igapäevaseks kasutamiseks. Nimelt hoiti neis Tallinna mereväebaasi vedelkütuse sõjavaru, mis eriolukorras oleks pidanud varustama ka Balti sõjaväeringkonna üksusi.

Raketibaasid Rohuneemes

Rohuneemes asus aastatel 1951–1959 seniitsuurtükidivisjoni linnak, mille patareid asusid Viimsi poolsaarel, kuid mõned patareid võisid asuda ka Aegna saarel. Järgnevalt asus samas kohas aastatel 1959–1968 üks seniitraketidivisjon, mis oli relvastatud S-75 tüüpi raketidega, mille laskekaugus oli üle 30 km ja kõrgus kuni 25 km. Sellel olid ka tuumalõhkepeadega raketid, millele rajati erihoidlad. 1968. aastal toodi uuem raketidivisjon S-125, mille raketid olid mõeldud tabama lähi ulatusega ja madalalt lendavaid objekte. Selle divisjoni linnak asus praeguse aadressi järgi Kalmistu tee 17, kuid siiski alguses jagas see divisjon kasarmuhoonet S-75 raketidivisjoniga. Tasub ka ära mainida, et S-75 raketidivisjoni territooriumil hoiti lühikest aega

ka 100 mm õhutõrjekahureid. 1990. aasta kevadel toodi Rohuneeme veel uuem S-300PS raketikompleksi divisjon. See paiknes siin kuni aastani 1992, mil raketibaas oma tegevuse lõpetas. Täna selleks päevaks on valdav osa Rohuneeme raketibaaside hooneid lammutatud, kuid rajatistest on säilinud näiteks tuumalõhkepeade hoidla.

Viimsi poolsaar oli ka üks osa Nõukogude Liidu piiritsoonist ja

Viimsi mõisa peahoone pärast Nõukogude armee lahkumist 1990. aastatel. Foto: Eesti Arhitektuurimuuseum

Viimsi mõisas asunud Nõukogude põhjalaevastiku raadioluureväeosa peaväevara postid. Foto: Eesti sõjajärgmuuseum – kindral Laidoneri muuseum

ka piirivalvurite poolt rajati siia vaatlusposte nii Leppneeme kui ka Tammneeme. Ühtlasi oli Leppneemes veel üks militaarobjekt, nimelt Nõukogude armee allveelaevade demagnetiseerimiskeskus, mille hooned on tänaseks päevaks ümber ehitatud ja asuvad erakates. Kõigi nende objektidega on võimalik tutvuma minna – selleks on MTÜ Eesti Sõjaajaloo Pärand pannud kokku “Eesti sõjaajaloo teejuhi” uusväljaande, mida on hea teejuhina kaasa võtta. Selle teejuhi Põhja-Eesti kaardile on kantud Viimsi poolsaarele rajatud militaarobjektid nii Nõukogude okupatsiooni ajast kui ka teistest ajaperioodidest.

EVI TIHEMETS

RÕÕM PÜHAPÄEVAST

14.09 - 25.10.2022
Viimsi Püha Jaakobi kirik

The House Jacks

A capella rokkbänd

THE HOUSE JACKS KONTSERDID

22.09 k 19.00 Keila Kultuurikeskus
23.09 k 18.00 Narva kultuurimaja Rugodiv
24.09 k 19.00 Rakvere linnavalitsuse Valge saal
26.09 k 19.00 Viimsi Artium
27.09 k 19.00 Paide Teatri- ja Muusikamaja
28.09 k 19.00 Rapla Kultuurikeskus

SISSEPÄÄS TASUTA!

Viimsi Teaduskool ootab õppima!

Viimsi Teaduskool ootab õppima 14-19-aastasi huvilisi järgmistele õppekavadele:

Filmiloom (K või N kl 16.30, õpetaja Jürgen)
Väitluse alused (T kl 16.00, õpetaja Silver)
Keskkonnasõbralik mina (N kl 16.30, õpetaja Karolin)

Õppetöö on vormilt ettevalmistav järgmisele õppeastmele suundumiseks. Õppetöö toimub uhiuues Viimsi Artiumi hoones (Randvere tee 20, Viimsi).

Lisainfo:
www.viimsiteaduskool.ee
viimsiteaduskool
viimsiteaduskool
@viimsiteaduskool

Tantsuga alustada pole kunagi hilja

TANTS Tantsustuudio Black & White Dance on Viimsi tegutsenud üle 13 aasta. Tegu on aktiivselt esinemas käiva tantsuperega, kes lisaks tava-
pärastele treeningutele käivad koos ka suve- ning talvelaagrites. Stuudio tegemistest rääkis klubi asutaja ja koreograaf **Liis Vahter**.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Tantsustuudio sai alguse umbes aastal 2006, kui Liis Vahter hakkas koos tantsukaaslasega trenne andma Viimsi huvikeskuses ja siis oli tantsustuudio veel teise nimega. Mõned aastad hiljem suunduti Haabneeme keskusesse Kaluri tee 3, kus tegutsetakse tänaseni, ning stuudio nimeks sai Black & White Dance ehk lühidalt BW Dance. “Kaluri teel tunneme end koduselt, sest saame olla isekeski ning saan saali kasutada ka õhtul päris hilja, kui loon uut koreograafiat või valmistume esinemisteks,” täpsustas Liis Vahter.

Tantsustuudios on võimalik õppida *showtantsu*, *club style show*d ja breiktantsu. Igakuisele on võimalik liituda ka erinevate *drop-in* tundidega – *twerk*, *contemporary* ja *street dance*. “Ootame kõiki huvilisi, kellele meeldib tantsida, esineda või saada lihtsalt paremat füü-

silist vormi,” ütles Vahter, “trennid on nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele.”

Kõige populaarsem stiil on koreograafi hinnangul *club style show*. Seda ilmselt põhjusel, et see on suunatud pigem noortele ja täiskasvanutele, kes moodustavad suurema osa tantsustuudiost. Lisaks on selle stiiliga võimalik astuda üles nii tausta- kui ka *showtantsijana* ning see sobib suurepäraselt erinevatele pallimängudele ja üritustele.

BW Dance'i esindustiim

“Tantsimine aitab unustada kõik mured, annab hea enesetunde ja hoiab keha vormis. Isegi kui sul on olnud halb päev, siis pärast tantsimist on taju kindlasti palju parem,” kinnitas Liis Vahter. Tema sõnul muudavad tants ja toredad trennikaaslased enesetunde alati heaks ja positiivseks. Lisaks hoiab tantsimine inimesed nii kehalt kui ka hingelt noorena. “Nähes õpilasi lahkumas trennidest positiivse emotsiooniga, valmistab see mulle palju rõõmu,” lisas ta.

Haabneeme rand ViVa Viimsi saates. Foto: Sofia Suväorg

Liis Vahter. Foto: Kristiina Tiimus

simist on taju kindlasti palju parem,” kinnitas Liis Vahter. Tema sõnul muudavad tants ja toredad trennikaaslased enesetunde alati heaks ja positiivseks. Lisaks hoiab tantsimine inimesed nii kehalt kui ka hingelt noorena. “Nähes õpilasi lahkumas trennidest positiivse emotsiooniga, valmistab see mulle palju rõõmu,” lisas ta.

Stuudio esindustiimi moodustavad tüdrukud, kes käivad trennis 2–3 korda nädalas, on õppinud selgeks vastavad kavad ning tantsivad üksteisega sünkroonis. Selle tiimiga käiakse erinevatel üritustel – pulmad, suvepäevad, välipeod, klubid – ning ollakse taustatantsijad ka muusikutele. Tantsitakse ka pallimängudel ning eelmisel aastal olid BW Dance'i tüdrukud modellideks uuele Eesti brändile.

Esineda saavad BW Dance tantsustuudios kõik, kes soovivad. “Minu arust on äärmiselt oluline ka lavaline kogemus, sest see annab julgust ja enesekindlust tulevikus,” tõdes Vahter.

Kogemustega treener

Liis Vahter alustas treenerina aastal 2006, kuid erinevate tantsustiilidega on ta tegelenud alates 6. eluaastast. Sinna kuuluvad *club freestyle*, *hip-hop*, *funky*, *jazz*, *showtants*, ballett, salsa jne, kuid kõige südamelelähedasem on talle *club freestyle*. Ta on tantsinud Eesti ja Soome klubide grupi koosseisus, *showtantsijana* ning erinevate projektide ja bändide taustatantsijana. Esinenud Peterburis klubimuusika suurüritusel Dance Planet Seven ja üles astunud 50 Centi soojendus-esinejana. Täiendanud ennast koreograaf Patrick Cheni, Lee Danieli ning LaVelle Smith *workshopidel* ja ka teiste koreograafide juhendamisel. Tantsinud enamikes Eesti klubides, alustades kunagisest Decolteest ja Hollywoodist, ning tantsinud taustatantsijana Eesti artistidele, nagu Merlyn Uusküla, Mariliis Jõgeva, Niki, Cool D, A-Rühm ning paljudele teistele.

Täna on esinemiste ning läbielatud kogemuste pagas suur.

Näiteks on Liis tantsinud sellistele artistidele, nagu Rocco, Groove coverage, Cascada, Pakito, Pendulum, Dhany vs Benassi Bross, Jan Wayne, DJ Tonka, Jaba, Panacea, Special D, DJ Pavo, Klaas, Guru Josh, Edward Maya, Inna, Aquagen, Starsplash, Rob Mayth, Lawless, Brooklyn Bounce *aka* Bonebreaker, Global Deeja's, Marc van Linden, Alex C, Dan Winter, Sylver, Klubbheads, Double You jpt. “Nendest Dhany Benassi Brossile tantsin siiani,” võttis Vahter teema kokku.

Tantsimisest loobumisele ei ole naine mitte kunagi mõelnud. “Tantsimine on minu jaoks sama loomulik nagu hingamine,” selgitas Liis Vahter. Kui paljud tantsukaaslased, kellega kunagi koos esinemas ja tantsimas on käinud, otsustasid 30-aastaselt, et nüüd on küll imelik tantsida ning tõesti loobusidki, siis tema ei mõista, kuidas nii kella pealt saab loobuda. “Minu jaoks on see võimatu,” jäi ta endale kindlaks.

Unistused seoses tantsustuudioga on naisel täitunud. “Ma pole kunagi soovinud endale suurt tantsustuudiot, pole kunagi unistanud igale poole laienemisest ja kõikidest kõige suurem olemisest. Minu jaoks on oluline tunne, et kuulun sooja tantsuperre,” sõnas Vahter.

■ Täpsemat infot tantsustuudio kohta leiab kodulehelt bwdance.ee.

LUMEN

HAMBAKLIINIK

— AASTAST 1993 —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Asume
Viimsi Äritares
ja **Viimsi SPA**
majas

Helista **601 1812** ja vaata www.lumen.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

NÜÜD AVATUD!

instru VIIMSI

AVAMISE PUHUL

KÕIK
PRILLID

-40%

Tingimused kauplusest.

Instru Viimsi Market Randvere tee 7a, Haabneeme
tel 666 0017, viimsi@instru.ee

instru.ee

instrumentarium

REAKUULUTUSED

Ehitus

Tänavakivide paigaldus ja paran-
dustööd. Teede ja platside ehitus.
Kivide müük. Haljastustööd. Tel
5667 6629, info@viimsikivi.ee,
www.viimsikivi.ee.

Teenustööd laadur-ekskaavaato-
riga, lammutus- ja koristustööd,
vee- ja kanalisatsioonitrasside
ehitus. Teenustööd kaubikuga. Tel
507 4178.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja
viimistlustööd. Kortermajade
renoveerimine MTR EEH011474.
Pakume erinevaid lahendusi hoo-
nete ja majade ehitusel. mehitus@
gmail.com või tel 5352 9476.

Katuste, fassaadide ja aedade
pesu, värvimistööd, remonttööd.
Veerennide puhastus ja akende
pesu. Tel 5638 8994, kpe.kpe@
mail.ee.

Kivi-, plekk-, eterniit- ja bituumen-
sindelkatuste pesu ning värvimine.
Krohv-, plekk- ja plastikfassaadide
ning akende õrnpesu. Tänavakivi
pesu ning liivatamine. Tel 5555
8730, www.sunluna.ee, Karl-Martin.

Tänavakivide paigaldus. Parklate
ja kõnniteede ehitus. Ormikivi OÜ,
info@ormikivi.ee, www.ormikivi.ee,
tel 525 5851.

Bituumenkatuste remont SBS-rull-
materjaliga. Plekitööd. Tel 5819
7445.

Teostan maaritöid, san tehnilisi
töid (ka avariikorras), pisiehitus-
töid, krohvimist, katuse ehitust ja
elektrioid. Vastav pädevus olemas!
Tel 552 7217.

Aiatööd

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja
kruntide puhastamine võsast.
Helista julgelt ja leiame lahenduse!
Tel 5623 0373, Randy.

Lõikame viljapuid, pügame hekke,
langetame puid ning vastavalt teie
soovile teostame ka teisi haljastus-
ja koristustöid. Helistage julgelt
tel 5563 7666. Rohkem infot kodu-
lehelt www.ifhaljastus.ee.

Korstnapühkija ja pottsepa teenu-
sed. Ohtlike puude/okste lange-
tamine, viljapuude lõikamine,
lume koristamine, heki lõikus ja
pügamine. Tel 5348 7318, igor@
inkteenused.ee.

Pakun muruniitmise ja trimmerda-
mise teenust koduaedades, ühis-
tute ja äriühingute ümbruses.
Helista ja küsi lisa tel 5399 3595.

Muru niitmine, trimmerdamine,
heki lõikus, okste äravedu, heina
purustamine, kruntide korrastus.
Tel 5897 7133.

HEKKIDE JA VILJAPUUDE LÕIKUS.
Oman pikaajalist kogemust ning
palju õnnelikke kliente. Helista või
kirjuta, teen hea hinnapakkumise!

Tel 5396 2258, rpappel@gmail.com,
Raido.

Muud teenused

Kutsetunnistusega korstnapühkija,
4. tase. Töötan kiirustamata, töö
puhas ja korralik. Tehtud töö regist-
reerin Päästeametis. Tel 5689
0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Kogemustega õmbleja Haab-
neemes teeb õmblus- ja parandus-
töid ning õmbleb kodutekstiile.
Tel 524 2109, Heljo.

Kogemustega õmbleja teostab
Viimsis Aiandi teel parandus- ja
õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Pakume kolimis- ja transporditee-
nuseid. Mööbli montaaž. Vanade
esemete utiliseerimine. Tel 529
9579, indrek@asjadliiguvad.ee,
AsjadLiiguvad.ee.

Vanaraua ja kodumasinat tasuta
äravedu. Plekk, torud, latid, tööriis-
tad, pliidad, ahjud, vannid, kraanid,
mahutid, pesumasinad, aiavõrk,
autoosad, akud, kaablid, boilerid
jne. Öuest, garaazist tasuta. Korte-
rist, majast väljavedu alates 10 €. Kül-
mkapid, telerid al 10 €. Lõika-
mine, lammutamine kokkuleppel.
Tel 5550 5017.

Veeteenus/kolimine. Akuraatsed
kolijad. Vana mööbli demontee-
rimine ja äravedu, sh rämpsu
äravedu. Metallijätmeid (sh kodu-

masinad) viime ära tasuta. Töö-
tame ka nädalavahetustel. Tel 502
8148.

Vahetan boilereid, WC-potte,
segisteid, valamuid, pesumasinat
ühendamine ja vanade äravedu,
väiksemad elektritööd. Tel 5904
8011, e-mail looduse.3@hotmail.ee.

Mahla pressimise teenus ja õunte
kokkuost Harjumaal Kose vallas.
Lisainfo tel 5621 9762.

Ost, müük, rent

Ostame absoluutselt igas seisus
autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi
alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel
5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu post-
kaarte ja fotosid, trükiseid ja
dokumente, vanaraha ning muid
Eesti ajalooa seotud kollektsio-
neerimise esemeid. Hea hinnaga!
Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan kasutult seisma jäänud või
kiirmüügihinnaga sõidukeid.
Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt
maas, vanu ja lihtsalt kasutult
seisvaid. Kohapeal kiire vormista-
mine ja tehing. Pakkumisi ootan
seisevauto@gmail.com või tel 5618
8671. Järgi tulen puksiiriga ja tasun
sularahas. Vormistan ja arvelt
maha võtan ise. Vaata lisaks
www.seisevauto.ee.

Uuemate ja vanemate raamatute
ja vanavara (fotod, postkaardid,
margid, rahad, mänguasjad, heli-
plaadid, suveniirid, tarbeesemed
jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Müüa toored ja kuivad lõhutud
küttepuid kohaletoomisega, kütte-
klotsid 40 l võrkkottides. Info ja
tellimine kodulehelt www.pakhalu-
puu.ee või tel 509 9598, e-mail
pakhalupuu@gmail.com.

Kuiv küttepuid, lepp ja kask, 30 cm,
40 l võrkkotis. Kohaleveoga. Tel
527 0884.

Müün LOOMASÕNNIKUT, mulda,
killustikku, liiva ja täitepinnast. Tel
5697 1079, e-mail taluaed@hotmail.ee.

Uuesti avatud riidepood Kaluri
tee 3 (Fertilitase vastas). Müügil
pesu, sokid, pluusid, püksid, klei-
did, joped. Hinnad soodsad.
Oleme avatud E–R kell 9–17 ja L
kell 10–14. Olete oodatud!

Keeleõpe

Prantsuse keele eratunnid prant-
suse keelt emakeelena rääkivalt
õpetajalt inglise keele baasil. 50
min tund 15 eurot. Tel 5307 7871,
Stephane.

Inglise keele eratunnid ja järele-
aitamistunnid. Abistan ka kooli
algastme õpilasi erinevate ainete
kodutöodes. 50 min tund 15 eurot.
Tel 5307 7871, Ülle.

Tulge tööle HOOLDUSTÖÖTAJAKS

Ootame hooldustöötaja kandidaate 27.09, 6. ja 13.10 kell 17 Iru Hooldekodus oma uue töökohaga tutvuma. Tutvustame uut elukorpus ja räägime lähemalt tööle asumisest.

LISAINFO: Täpsemat teavet saate küsida E–R kell 10–16 telefonil 528 0300
Vaata meie kohta lisainfot kodulehelt www.iruhk.ee/

Loome koos turvalist ja toetatud elu!

EAKATE PÄEVA TÄHISTAMINE "Saalomoni tarkuseterad"

Haabneeme päevakeskuse saalis
Kesk tee 1
reedel, 30 sept. kl 16.00

Esinevad:
Vanalinna Hariduskollegiumi
viuliansambel **Mosaik**
Juhendaja Karmen Kääramees, klaveril Tiit Jürma
Vaheteks loeb näitleja Indrek Sammul

Sissepääs tasuta

Kas Teie majal puudub KASUTUSLUBA?

Aitame teid!

KÜSI PAKKUMIST!

Tel: 5699 3014
info@ehitusdokument.ee

Viimsi Teataja

Tutvu reklaami avaldamise
tingimustega
viimsiteataja.ee/kontaktid

Viimsi vald on kodus üle 20 000 inimesele. Viimsi tugev kogukond hoolib väga oma mereäärsest elukeskkonnast ja elab kaasa vallas toimuvale. Meie pingutame iga päev selle nimel, et Viimsis oleks hea kasvada, elada, liikuda ning kultuuri ja loodust nautida. Otsime ehitus- ja kommunaalosakonna meeskonda

EHITUSTEENISTUSE JUHTI,

kelle tööalal on ehitusteenistuse töö juhtimine ja ehitusvaldkonna korraldamine ning sellega seotud tegevuste koordineerimine ja arendamine, tagamaks kvaliteetse ehitusteenuste osutamise Viimsi vallas.

Ootame Sinult

- tehnilist kõrgharidust (soovitavalt hoonete-ehituse erialal)
- tulemuslikku projektide juhtimise kogemust
- väga head suhtlemis- ja esinemisoskust
- vastutustunnet ja tahet teha koostööd
- algatus-, analüüsi- ja planeerimisoskust
- võimet iseseisvalt töötada muutustele avatud keskkonnas
- kõrgtasemel eesti keelt ja inglise keele oskust vähemalt B2 tasemel
- B-kategooria juhtimisõigust

Kandideerimisel tuleb kasuks omavalitsussüsteemi ja ehitusvaldkonda reguleerivate õigusaktide ning protsesside tundmine.

Meiega koos

- tegutsed unikaalses ja väljakutseid pakkuvas omavalitsuses
- panustad edumeelse valla ehitusvaldkonna arengusse
- töötad ägedas, arengule ja innovatsioonile orienteeritud meeskonnas koos valdkonna parimate spetsialistidega
- täiendad enda tööalaseid teadmisi ja oskusi
- taastad tervist 3 ja puhkad 35 päeva aastas

Konkursil osalemiseks palume esitada CV, motivatsioonikirja ning kinnituse, et ei esine asjaolusid, mis välistavad ametniku teenistusse võtmise, hiljemalt 2. oktoobriks 2022 e-posti aadressile konkurss@viimsiv.ee märgusõnaga "Ehitusteenistuse juht" või kandideerida CV-Online kaudu.

Konkursiga seotud sisuliste küsimuste korral annab infot Viimsi vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonna juhataja Taavi Valgmäe: taavi.valgmae@viimsiv.ee

Hei, otsime oma tiimi uusi liikmeid!

**Tule
KLIENDI-
TEENINDAJAKS
VIIMSI
Instru kauplusesse**

Pakume tööd mõnuses tiimis ja inspireerivas töökeskkonnas, paindlikku töögraafikut, põhipalka ja igakuist boonust. Väljaõpe kohapeal ja arenguvõimalused optika erialal garanteeritud!

Saad tutvustada klientidele prillimoe viimaseid trende ning aidata lahendada nende nägemisprobleeme. Boonuseks firmasisesed soodustused, nt tasuta prillid ja päikeseprillid ning palju muud.

Sinult ootame rõõmsat töötahet, head suhtlust eesti, vene ja inglise keeles ning arvuti kasutamise oskust.

Meie kontakt:

Katrin Peets

tel +372 508 8699

katrin.peets@instru.ee

instrumentarium

**1. OKTOOBER
KELL 18:00
2022**

**AIVAR SÕERD (OREL)
VIIMSI JAAKOBI KIRIK**

KONTSERT ON TASUTA

KAVAS: BUXTEHUDE,
FRANCK, MENDELSSOHN

**muu-
sika
Päev**

PUHASTUSED KPE

- Akende pesu
- Katuste pesu ja värvimine
- Fassaadide pesu ja värvimine
- Aedade pesu ja värvimine
- Remonttööd
- Rennide puhastus
- Lume ja jäätörje katustelt

MEIEGA SAAB ÜHENDUST
kpe.kpe@mail.ee • tel 5638 8994 • f K.P.E. OÜ

**SINU ISIKLIK
KUTSELINE
MAAKLER**

Kutsetunnistus 186836

Kadri Ojamets
5322 9163
kadri.ojamets@uusmaa.ee

UUSMAA
Maakri

METALLIST TRADE OÜ
Vanametalli kokkuost

+372 55559831
metallisttrade@mail.ru
www.mtrade.ee
Viimsi, Haabneeme
Rohuneeme 1 / 10

Vanametalli kokkuost
Vanametalli äravedu
Demontaaž

**Eramajade ehitus
Siseviimistlustööd
Üldehitustööd
Tänavakivi paigaldus
Aiad-Terrassid**

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

**PRAKS JA KÜÜTS
HAABNEEME
HAMBARAVI**

TÄHELEPANU! OLEME KOLINUD

Täiskasvanute ja laste hambaravi
Proteesitööd ja implantoloogia
Kirurgia
Suuhügieen

6 090 891
58 879 655
Heki tee 6 - 57
Haabneeme
www.pkhambaravi.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner - laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüviis.
Tegevusloa number L04534

Katusehooldus.ee
KATUSED. YORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katuse säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakkumist:

tel. 55 509 476
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Sügislehed kalmistul?
Teostame hauahooldustöid üle Eesti

- sügiskorrastus
- piirete ehitamine
- pinnasevahetus
- telli kodulehelt 24/7

telli: hauadkorda.ee
tel 527 4846

Gratitude SERVICES

E-L 10-21 P 10-19

Kõik vajalikud teenused mugavalt koos Viimsi Keskuses

✓ MAKE YOUR ID

Juuksur, maniküür,
pediküür, depilatsioon
Tel 6299 225
makeyourid.ee

✓ KINGAPROF

Jalatsite parandus ja
võtmete valmistamine
Tel 5565 5775
kingaprof.ee

✓ TUBLI RÄTSEP

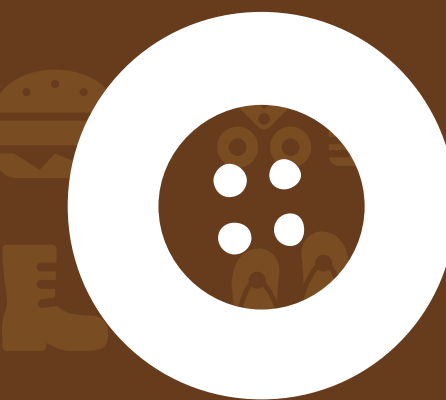
Rõivaste parandus ja
kiirparandus
Tel 6070 925
ratsep.eu

✓ NICE`N`CLEAN

Rõivaste pesemine ja
keemiline puhastus
Tel 5153 487

✓ D PÄIKE

Solaarium ja
sprei päevitus
Tel 6090 572
dpaik.ee

facebook.com/viimsikeskus
viimsikeskus.ee
Sõpruse tee 15, Viimsi

VIIMSI ✓
KESKUS

MERESUU

SPA & HOTEL

**Broneeri sügispuhkus
Meresuus varakult!**

meresuu.ee

Grand Rose SPA
Hotel

**Broneeri romantiline
spaapuhkus
Kuressaares!**

grandrose.ee

 Viimsi SPA
spordiklubi

PROOVITRENN

3€

**UUES
Viimsi SPA
Spordiklubis
treenid alati**

SIDUVA LEPINGUTA!

CAFFEBO
NORDIC COFFEE

Tõde
Tõde on see, et sa vajad hellust, armastust ja headust. Selle Eestis igatsatud mäheda koormikunde loovad sinu päris Brasiilia, Etioopia ja Guatemala valitud kohvisesugud.

Õigus
Sinu õigus on tunda seda, mis jääb peale. Seetõttu pakis on peidus võlutuse ja võimuse maitse: sügavus, mille loovad Brasiilia ja Tansaania valitud kohvisesugud.

PROOVI UUSI ENNEOLEMATUID EESTI KOHVISID!

CAFFEBO TÕDE ON PEHMEM JA DELIKAATSEM, CAFFEBO ÕIGUS ON TUGEVM JA JÕULISEM.

LEIA VIIMSI SELVERI JA DELICE POODIDEST!

Instagram, WWW, Facebook icons

CAFFEBO.EE

Tule Viimsi Delice'i kauplusesse tööle

Kauplus asub Randvere tee 6, Haabneeme

Delice Toidupood Food Store

**INFOLETI TEENINDAJAKS
TEENINDUSJUHIKS
LETIMEISTRIKS
TRANSPORDITÖÖLISEKS**

Täpsema ülevaate käimasolevatest konkurssidest saad meie kodulehelt www.selver.ee

Kandideerimiseks palun saada oma CV personal@selver.ee, täida kohataotlusankeet kodulehel või kaupluses.

Lisainfo saamiseks palun helista 667 3785 või 5343 5337, Selveri personaliosakond.

SELVER

Selver on mainekaim eestimaine kauplustekett, mis on tegutsenud aastast 1995.

TULE VIIMSI SELVERISSE TÖÖLE

Kauplus asub Sõpruse tee 15, Haabneeme

**LETITEENINDAJAKS
KÄRUPAIGUTAJAKS-TAARAVASTUVÕTJAKS
TRANSPORDITÖÖLISEKS
LETIMEISTRIKS
KAUBAKATEGORIAJUHIKS
TEENINDUSJUHIKS**

Täpsema ülevaate käimasolevatest konkurssidest saad meie kodulehelt www.selver.ee

Kandideerimiseks palun saada oma CV personal@selver.ee Lisainfo saamiseks palun helista 667 3785 või 5343 5337, Selveri personaliosakond.